

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1965

Warszawa, dnia 25 września 1965 r.

Nr 9

SPIS TRESCI

Dział A

- Poz. 101 — wyjaśnienie Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 7 maja 1965 r. w sprawie stosowania niektórych przepisów rozporządzenia Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 16 lipca 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze kolei w zakładach pracy (Dz. U. Nr 38, poz. 167) . . . str. 202

Dział B

- Poz. 102 — obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 1965 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (wyciąg) . . . 202
- „ 103 — obwieszczenie Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 15 kwietnia 1965 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (wyciąg) . . . 208
- „ 104 — obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 7 maja 1965 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (wyciąg) . . . 218
- „ 105 — uchwała Nr 132 Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1965 r. o zmianie uchwały w sprawie zasad obowiązujących przy wypłatach funduszu płac i ich kontroli w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych powiązanych z budżetem centralnym . . . 223
- „ 106 — uchwała Nr 151 Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 1965 r. w sprawie skróconego czasu pracy w niektórych zakładach pracy podległych Ministrowi Przemysłu Ciężkiego . . . 223
- „ 107 — zarządzenie Nr 37 Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 maja 1965 r. w sprawie właściwości resortowych komisji orzekających w wypadkach naruszeń dyscypliny budżetowej w zakresie budżetu centralnego w częściach dotyczących organizacji spółdzielczych . . . 224
- „ 108 — zarządzenie Nr 5 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 25 marca 1965 r. w sprawie uposażenia dozorców domów mieszkalnych, zatrudnionych w ministerstwach i urzędach centralnych . . . 225
- „ 109 — zarządzenie Nr 8 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 12 kwietnia 1965 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w stołówkach pracowniczych prowadzonych we własnym zakresie przez jednostki budżetowe . . . 225

DZIAŁ A

101

WYJAŚNIENIE**CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

z dnia 7 maja 1965 r.

w sprawie stosowania niektórych przepisów rozporządzenia Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 16 lipca 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze kolei w zakładach pracy (Dz. U. Nr 38, poz. 167).

Na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 dekretu z dnia 10 listopada 1954 r. o przejęciu przez związki zawodowe zadań w dziedzinie wykonywania ustaw o ochronie, bezpieczeństwie i higienie pracy oraz sprawowania inspekcji pracy (Dz. U. z 1954 r. Nr 52, poz. 260, z 1960 r. Nr 20, poz. 119 i z 1965 r. Nr 13, poz. 91) wyjaśnia się, co następuje:

1. Przepisy § 4 rozporządzenia Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 16 lipca 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze kolei w zakładach pracy (Dz. U. Nr 38, poz. 167) stosuje się w całej rozciągłości do obiektów stałych o charakterze ciągłym, jak np. budynki, ogrodzenia, mury oporowe itd.

2. Skrajnie określoną w powołanym przepisie uważa się za zachowaną, jeżeli odległość obiektu od osi toru wynosi co najmniej 2575 mm.

3. Powołanych przepisów nie stosuje się:

a) przy lokalizowaniu torów wewnątrz po-

mieszczeń oraz bram wjazdowych do pomieszczeń,

b) przy lokalizowaniu bram wjazdowych w ogrodzeniach,

c) przy lokalizowaniu ramp kolejowych oraz obiektów spełniających tę samą rolę, jak zaskieki na węgiel i inne materiały, estakady i inne urządzenia przeładunkowe, z których bezpośrednio odbywa się załadunek na wagony lub rozładunek wagonów,

d) przy lokalizowaniu urządzeń stanowiących wyposażenie torowiska, jak np. sygnały, wagi kolejowe i ich budynki, słupy oświetleniowe, urządzenia do przeciągania wagonów,

e) przy lokalizowaniu słupów nośnych przejść ponad torami lub urządzeń przeładunkowych.

Lokalizowanie wyżej wspomnianych obiektów i urządzeń powinno odbywać się zgodnie z przepisami obowiązującymi na PKP.

Główny Inspektor Ochrony Pracy CRZZ:
Zdzisław Wierzbicki

DZIAŁ B

102

OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 28 kwietnia 1965 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk.

(Dziennik Ustaw z dnia 5 maja 1965 r. Nr 17, poz. 119)

(Wyciąg)

1. Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 14, poz. 99) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 1963 r. Nr 40, poz. 226 i z 1965 r. Nr 14, poz. 99) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwiesz-

czenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

3) art. 2—4 i art. 6 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 14, poz. 99) w brzmieniu:

„Art. 2. 1. Zatrudnieni w Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy docenci etatowi, profesorowie nadzwyczajni i profesorowie zwyczajni stają się samodzielnymi pracownikami naukowo-badawczymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Stosunek służbowy z adiunktami, starszymi asystentami i asystentami zatrudnionymi w Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy trwa do czasu określonego w piśmie nominacyjnym. Po tym terminie stosunek służbowy może być z nimi odnowiony według zasad niniejszej ustawy. W przypadkach wyjątkowych uzasadnionych rozwojem naukowym pracownika stosunek służbowy z adiunktem zatrudnionym w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy może być za zgodą Sekretarza Naukowego Akademii odnowiony jeden raz według przepisów dotychczasowych.

3. Pracownikom naukowo-badawczym Akademii przysługują uprawnienia przewidziane w dotychczasowych przepisach dla pracowników nauki.

4. Dotychczasowi pracownicy techniczno-ba-

dawczy zatrudnieni w Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują swoje uprawnienia, wynikające z dotychczasowych przepisów.

Art. 3. Działająca przy Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy Komisja Kwalifikacyjna staje się Główną Komisją Kwalifikacyjną w rozumieniu niniejszej ustawy i przejmuje do załatwienia wszystkie sprawy, nie załatwione przez dotychczasową Komisję Kwalifikacyjną.

Art. 4. Do czasu wydania przepisów wykonawczych, przewidzianych w niniejszej ustawie, pozostają w mocy przepisy dotychczasowe ze zmianami, wynikającymi z niniejszej ustawy.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia".

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Załącznik do obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 1965 r. (poz. 119).

USTAWA

z dnia 17 lutego 1960 r.

o Polskiej Akademii Nauk.

DZIAŁ I

Przepisy ogólne.

Art. 1. Polska Akademia Nauk — oznaczona w dalszych przepisach skrótem „Akademia” — jest najwyższą instytucją naukową w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 2. Zadaniem Akademii jest:

1) zapewnienie nauce polskiej warunków wszechstronnego rozwoju;

2) wytyczanie badaniom naukowym kierunku, który odpowiada potrzebom Narodu budującego ustrój socjalistyczny;

3) przyczynianie się do rozwoju postępowej myśli naukowej w świecie;

4) reprezentowanie nauki polskiej w kraju i za granicą.

Art. 3. W zakresie swoich zadań Akademia sprawuje funkcje naczelnego organu państwowego.

Art. 6. 1. Akademia jest osobą prawną z siedzibą w Warszawie.

DZIAŁ II

Członkowie Akademii.

Art. 8. Akademia jednoczy w swoim składzie wybitnych uczonych dla twórczej pracy naukowej i wykonywania zadań Akademii.

Art. 9. 1. Akademia składa się z członków krajowych: rzeczywistych i korespondentów oraz z członków zagranicznych.

2. Członkowie Akademii są wybierani przez Zgromadzenie Ogólne na wniosek właściwych wydziałów Akademii przedstawiony przez Prezy-

dium Akademii; wybór członków Akademii podlega zatwierdzeniu przez Radę Państwa.

3. Ogólną liczbę członków krajowych określa na okresy pięcioletnie Prezes Rady Ministrów na wniosek Prezydium Akademii.

Art. 10. 1. Na członków zagranicznych Akademii mogą być wybierani tylko uczeni nie będący obywatelami polskimi.

2. Członkowie zagraniczni nie mogą być powoływani do organów Akademii.

Art. 11. 1. Członkowie Akademii obowiązani są:

1) prowadzić prace naukowe zgodnie z planem prac Akademii;

2) składać roczne sprawozdania ze swoich prac właściwym wydziałom Akademii;

3) uczestniczyć w sesjach Zgromadzenia Ogólnego oraz w pracach właściwych wydziałów, komitetów naukowych i komisji.

2. Członek Akademii po ukończeniu 70 lat życia może zwolnić się od udziału w pracach wymienionych w ust. 1.

Art. 12. 1. Członkowie Akademii otrzymują stałe uposażenie według norm i zasad, które określi Rada Ministrów.

2. Uposażenie to jest wolne od opodatkowania i niezależne od uposażenia pobieranego z innych tytułów.

Art. 13. Członkowie krajowi Akademii i ich rodziny korzystają ze wszystkich uprawnień i ulg przewidzianych przez przepisy szczególne dla pracowników naukowo-badawczych i ich rodzin.

Art. 14. Ze stanowiskiem członka Akademii nie można bez zgody Prezydium Akademii łączyć żadnego zajęcia zarobkowego z wyjątkiem

zajęcia w szkole wyższej lub w placówce naukowej, nie objętej organizacją szkolnictwa wyższego. Zakaz ten nie dotyczy piastowania stanowiska ministra, podsekretarza stanu lub stanowiska równorzędnego.

Art. 15. Członek Akademii może być z niej wykluczony uchwałą Zgromadzenia Ogólnego za zachowanie się godzące w interesy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej albo z innych powodów niegodne uczonego.

Art. 16. Szczegółowy tryb zgłaszania kandydatur oraz wybierania i wykluczania członków Akademii określa regulamin uchwalony przez Zgromadzenie Ogólne na wniosek Prezydium Akademii.

Art. 17. Przepisy art. 11—14 nie mają zastosowania do zagranicznych członków Akademii.

DZIAŁ III

Organizacja wewnętrzna Akademii.

Rozdział 1.

Zgromadzenie Ogólne, Prezydium, Sekretariat Naukowy.

Art. 18. 1. Naczelnym organem Akademii jest Zgromadzenie Ogólne.

2. Zgromadzenie Ogólne nadaje ogólny kierunek działalności Akademii, sprawuje nadzór nad jej organizacją i działalnością i decyduje w sprawach zastrzeżonych do jego właściwości w niniejszej ustawie i w statucie Akademii.

Art. 19. W Zgromadzeniu Ogólnym biorą udział z głosem stanowczym członkowie krajowi Akademii.

Art. 20. Prezydium Akademii czuwa nad należytym wykonaniem zadań przez Akademię i wszystkie jej organy zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, statutem Akademii i uchwałami Zgromadzenia Ogólnego oraz decyduje w sprawach zastrzeżonych w niniejszej ustawie i w statucie Akademii do właściwości Prezydium Akademii.

Art. 21. 1. W skład Prezydium wchodzi:

1) Prezes i wiceprezesi Akademii wybierani przez Zgromadzenie Ogólne spośród rzeczywistych członków Akademii, przy czym liczbę wiceprezesów ustala ustępujące Prezydium Akademii za zgodą Prezesa Rady Ministrów;

2) członkowie Prezydium wybierani przez Zgromadzenie Ogólne spośród członków krajowych Akademii w liczbie ustalonej przez ustępujące Prezydium za zgodą Prezesa Rady Ministrów;

3) Sekretarz Naukowy Akademii powołany spośród członków krajowych Akademii przez Radę Państwa na wniosek Rady Ministrów;

4) zastępcy Sekretarza Naukowego Akademii i sekretarze wydziałów Akademii, powołani spośród członków krajowych Akademii przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Sekretarza Naukowego Akademii;

5) przewodniczący oddziałów zamiejscowych Akademii powołani spośród członków krajowych

Akademii w trybie ustalonym w statutach organizacyjnych oddziałów.

2. Wybór członków Prezydium przez Zgromadzenie Ogólne wymaga zatwierdzenia przez Radę Ministrów.

3. Prezes i wiceprezesi Akademii, Sekretarz Naukowy, zastępcy Sekretarza Naukowego i sekretarze wydziałów są stale urzędującymi członkami Prezydium Akademii.

Art. 22. Kadencja Prezydium trwa trzy lata i rozpoczyna się z początkiem roku kalendarzowego. Jeżeli z upływem kadencji nowy skład osobowy Prezydium nie jest powołany, dotychczasowe Prezydium pełni wszystkie funkcje do chwili objęcia ich przez nowe Prezydium. W razie zmian w składzie Prezydium w ciągu kadencji okres pełnienia funkcji przez nowo powołanych członków kończy się z upływem kadencji całego Prezydium.

Art. 23. 1. Prezes Akademii przewodniczy na sesjach Zgromadzenia Ogólnego, zwołuje posiedzenia Prezydium i przewodniczy na nich, kieruje pracą Prezydium, a w okresach między posiedzeniami Prezydium sprawuje w imieniu Prezydium bieżący nadzór nad działalnością Akademii i reprezentuje ją na zewnątrz.

2. Wiceprezesi Akademii są stałymi pomocnikami Prezesa i zastępują go w miarę potrzeby.

Art. 24. 1. Sekretariat Naukowy Akademii sprawuje ogólne kierownictwo działalnością jednostek organizacyjnych Akademii naukowych, gospodarczych i administracyjnych, opracowuje projekt budżetu Akademii i przydziela środki w ramach obowiązującego budżetu, przygotowuje perspektywiczne i okresowe plany rozwoju nauki, zbiorcze plany prac badawczych Akademii oraz podejmuje decyzje związane z wykonaniem budżetu i w innych sprawach zgodnie z niniejszą ustawą i statutem Akademii.

2. W skład kolegiального Sekretariatu Naukowego Akademii wchodzi: Sekretarz Naukowy Akademii, jego zastępcy i sekretarze wydziałów.

Art. 25. 1. Sekretarz Naukowy Akademii przy pomocy swoich zastępców sprawuje bieżące kierownictwo całą działalnością Akademii. Do jego zakresu działania należą decyzje we wszystkich sprawach nie zastrzeżonych innym organom Akademii.

4. Sekretarz Naukowy Akademii jest służbowym przełożonym wszystkich pracowników zatrudnionych w Akademii.

Art. 26. Stale urzędujący członkowie Prezydium Akademii otrzymują wolne od podatku dodatki funkcyjne do uposażenia członka Akademii w wysokości ustalonej przez Radę Ministrów. Ograniczenia łączenia płatnych zajęć pracowników naukowo-badawczych oraz pracowników naukowo-dydaktycznych szkół wyższych nie odnoszą się do funkcji członków Prezydium Akademii.

DZIAŁ IV Pracownicy Akademii.

Art. 37. W celu wykonania swych zadań Akademii może zatrudniać:

- 1) pracowników naukowo-badawczych;
- 2) pracowników inżynierskich, technicznych i równorzędnych;
- 3) bibliotekarzy dyplomowanych i innych pracowników służby bibliotecznej;
- 4) dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej;
- 5) pracowników organizacyjno-ekonomicznych, administracyjnych i innych.

Art. 38. 1. Powołanie na stanowiska pracowników naukowo-badawczych w Akademii następuje w drodze mianowania.

2. Powołanie na stanowiska bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej następuje w drodze mianowania lub na podstawie umowy o pracę.

3. Pozostałych pracowników zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

4. Osoby zatrudnione w innej instytucji na podstawie mianowania mogą być zatrudnione dodatkowo w Akademii tylko na podstawie umowy o pracę.

Art. 39. Pracownikami naukowo-badawczymi są osoby, które posiadając kwalifikacje określone w niniejszej ustawie zostały powołane na następujące stanowiska w Akademii:

- 1) samodzielnych pracowników naukowo-badawczych;
- 2) adiunktów;
- 3) starszych asystentów;
- 4) asystentów.

Art. 40. 1. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego może być powołana osoba, która:

- 1) uzyskała stopień naukowy docenta albo
- 2) uzyskała stopień naukowy doktora i posiada dorobek naukowy potwierdzający kwalifikacje kandydata do samodzielnej pracy badawczej.

2. W przypadkach wyjątkowych, uzasadnionych odpowiednim dorobkiem naukowym, na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego może być powołana osoba nie posiadająca stopnia naukowego.

3. Kwalifikacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i w ust. 2, stwierdza Główna Komisja Kwalifikacyjna.

4. Osoby, które w szkole wyższej lub w instytucie naukowo-badawczym albo w innej placówce działającej na podstawie przepisów o instytucjach naukowo-badawczych uzyskały tytuł docenta lub profesora albo zajmowały stanowisko docenta etatowego, profesora lub samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, uważa się za kwalifikowane do zajmowania stanowiska samodzielnego pracownika naukowo-badawczego w Akademii.

Art. 41. 1. Na stanowisko adiunkta i starszego asystenta może być powołana osoba, która posiada stopień naukowy doktora lub ukończyła studia wyższe z tytułem magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub studia równorzędne i wykaże

się osiągnięciami w pracy naukowej na poprzednich stanowiskach.

2. Powołanie na stanowisko adiunkta osoby nie posiadającej stopnia naukowego doktora wymaga zgody Sekretarza Naukowego Akademii.

Art. 42. Na stanowisko asystenta może być powołana osoba, która ukończyła studia wyższe z tytułem magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub studia równorzędne i w czasie studiów lub w pracy zawodowej wykazała uzdolnienie do pracy naukowej.

Art. 43. 1. Powołanie na stanowisko asystenta następuje na okres jednego roku i może być odnowione tylko jeden raz na rok następny.

2. Powołanie na stanowisko starszego asystenta następuje na okres dwóch lat i może być odnowione tylko jeden raz na dalsze dwa lata.

3. Powołanie na stanowisko adiunkta następuje na okres trzech lat. Osoba posiadająca stopień doktora może być powołana na stanowisko adiunkta na czas nieograniczony.

Art. 44. 1. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego powołuje Sekretarz Naukowy Akademii na podstawie uchwały Sekretariatu Naukowego Akademii po wysłuchaniu opinii rady naukowej właściwej placówki i sekretarza właściwego wydziału Akademii.

2. Na stanowiska adiunktów, starszych asystentów i asystentów powołuje w placówkach podległych wydziałom sekretarz właściwego wydziału Akademii, w innych zaś placówkach — Sekretarz Naukowy Akademii, w obydwóch przypadkach po wysłuchaniu opinii rady naukowej placówki. Adiunkta ze stopniem doktora powołuje na czas nieograniczony Sekretarz Naukowy Akademii.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy zawieraniu umów o pracę z pracownikami naukowo-badawczymi w przypadkach przewidzianych w art. 38 ust. 4.

Art. 45. 1. Stosunek służbowy pracownika naukowo-badawczego zawiązuje się z chwilą doręczenia mu pisma nominacyjnego.

2. Przy pierwszym mianowaniu pracownik składa ślubowanie, którego brzmienie i sposób składania ustala Sekretariat Naukowy Akademii.

Art. 46. 1. Podstawowym obowiązkiem pracownika naukowo-badawczego jest twórcza praca badawcza wykonywana zgodnie z planem badań.

2. Poza obowiązkami wynikającymi z ust. 1 pracownik naukowo-badawczy jest obowiązany brać udział w pracach organizacyjnych zleconych mu przez przełożonego.

3. Niezależnie od obowiązków określonych w ust. 1 i 2 asystenci, starsi asystenci i adiunkci są obowiązani brać udział w organizowanym szkoleniu młodej kadry i wykonywać prace, niezbędne do uzyskania stopni naukowych, a samodzielnymi pracownikami naukowo-badawczymi — czynnie współdziałać w szkoleniu i brać udział w postępowaniu zmierzającym do nadawania stopni naukowych.

4. Wymiar zajęć obowiązkowych pracowników naukowo-badawczych ustala Sekretariat Naukowy Akademii.

Art. 47. 1. Pracownik naukowo-badawczy mo-

że być zobowiązany w zakresie swojej specjalności naukowej i w ramach ogólnego wymiaru zajęć obowiązkowych do pracy w innej placówce naukowej Akademii lub w instytucie naukowo-badawczym albo w szkole wyższej.

2. Decyzję o nałożeniu obowiązków określonych w ust. 1 wydaje Sekretarz Naukowy Akademii po zasięgnięciu opinii rady naukowej właściwej placówki i po porozumieniu z właściwym ministrem, jeśli obowiązek pracownika dotyczy instytucji nie podlegającej Akademii.

Art. 48. Pracownik naukowo-badawczy może wykonywać dodatkowo inne stałe zajęcia zarobkowe poza Akademią jedynie za zezwoleniem, którego samodzielnym pracownikom naukowo-badawczym udziela Sekretarz Naukowy Akademii, a pozostałym pracownikom naukowo-badawczym sekretarz właściwego wydziału. W zezwoleniu należy określić rozmiar zajęć dodatkowych, który dla samodzielnych pracowników naukowo-badawczych nie może być większy od rozmiaru zajęć w Akademii, dla innych zaś pracowników naukowo-badawczych nie może przekraczać połowy wymiaru zajęć w Akademii.

Art. 49. Pracownik naukowo-badawczy może uzyskać tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego zgodnie z przepisami o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 50. Pracownik naukowo-badawczy ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 6 tygodni w ciągu roku.

Art. 51. Pracownik naukowo-badawczy i członkowie jego rodziny mają prawo do pomocy leczniczej, której zakres określa Rada Ministrów.

Art. 52. Pracownik naukowo-badawczy i członkowie jego rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego określonego w odrębnych przepisach.

Art. 53. 1. Powołani w drodze mianowania pracownicy naukowo-badawczy, bibliotekarze dyplomowani i dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie swych obowiązków służbowych i uchybienie godności pracownika.

2. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) dyscyplinarne zwolnienie ze stanowiska;
- 4) dyscyplinarne wydalenie ze służby.

Art. 54. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają komisje dyscyplinarne.

2. Komisje są niezawisłe w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego.

3. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia skład, sposób powoływania i organizację komisji dyscyplinarnych, zasady wyznaczania składów orzekających, sposób powoływania, zakres i tryb działania rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, wykonywania kar dyscyplinarnych, ich darowania i zatarcia.

Art. 55. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego ani wydać orzeczenia dyscyplinarnego uznającego winę i wymierzającego karę, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęło 5 lat.

Gdy o ten sam czyn było prowadzone postępowanie karne, pięcioletni termin liczy się od dnia prawomocnego zakończenia tego postępowania.

2. Rozwiązanie stosunku służbowego po popełnieniu czynu nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, jak również do wymierzenia kary.

Art. 56. 1. Sekretarz Naukowy Akademii może zawiesić w czynnościach pracownika powołanego w drodze mianowania, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub złożono wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli ze względu na wagę i prawdopodobieństwo zarzutów jest celowe odsunięcie pracownika od wykonywania obowiązków.

2. Jeżeli pracownika pozbawiono w związku z wszczęciem postępowania karnego wolności, zawieszenie w czynnościach jest obowiązkowe.

Art. 57. 1. Pracownik naukowo-badawczy może być przeniesiony na odpowiednie stanowisko do pracy w zakresie tej samej specjalności naukowej do innej placówki naukowej Akademii, instytutu naukowo-badawczego lub szkoły wyższej.

2. Przeniesienie następuje na prośbę lub za zgodą zainteresowanego. W wyjątkowych przypadkach w razie konieczności zapewnienia należytej obsady stanowisk pracowników naukowo-badawczych, zniesienia lub przekształcenia placówki albo też przeprowadzenia w niej innych istotnych zmian organizacyjnych lub jeśli wymaga tego kształcenie kadr w szkolnictwie wyższym można przenieść pracownika, który nie wyraził na to zgody.

3. Przeniesienia dokonuje organ właściwy do powołania na nowe stanowisko za zgodą organu, któremu pracownik dotychczas podlegał. Przed wydaniem decyzji należy zasięgnąć opinii właściwych rad wydziału i rad naukowych.

Art. 58. 1. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym podlega rozwiązaniu:

1) na prośbę pracownika, zgłoszoną nie później niż na 3 miesiące przed terminem rozwiązania;

2) w razie choroby powodującej trwałą niezdolność do pracy naukowej;

3) z końcem roku kalendarzowego, w którym pracownik kończy 70 lat życia.

2. Zasady, tryb i organy właściwe do wydawania orzeczeń lekarskich o trwałej niezdolności do pracy naukowej określa Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Sekretarzem Naukowym Akademii oraz z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac.

3. Na wniosek rady naukowej placówki, zgłoszony za zgodą samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, zaopiniowany przez kierownika placówki, Sekretariat Naukowy Akademii może przedłużać czas trwania stosunku służbowego z samodzielnym pracownikiem naukowo-badawczym, który ukończył 70 lat życia, na dalsze okresy 3-letnie. W razie nieprzedłużenia stosunku służbowego na dalszy okres trzyletni ulega on rozwiązaniu.

4. Organ właściwy do mianowania może zwol-

nić z zajmowanego stanowiska pracownika naukowo-badawczego, który nie zastosował się do decyzji o przeniesieniu na inne stanowisko w przypadku określonym w art. 57.

Art. 59. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym, który ukończył 65 lat życia, może być rozwiązany na jego prośbę z zachowaniem praw emerytalnych.

Art. 60. W przypadku określonym w art. 58 ust. 1 pkt 3, ust. 4 i w art. 59 rozwiązanie stosunku służbowego następuje za trzymiesięcznym wypowiedzeniem, a w przypadku określonym w art. 58 ust. 1 pkt 2 — po upływie trzech miesięcy od daty wydania prawomocnego orzeczenia, o którym mowa w art. 58 ust. 2.

Art. 61. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym rozwiązuje się z mocy prawa w razie:

- 1) prawomocnego ukarania w trybie dyscyplinarnym karą dyscyplinarnego zwolnienia ze stanowiska lub wydalenia ze służby;
- 2) pozbawienia tytułu naukowego;
- 3) prawomocnego skazania na karę utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych;
- 4) nieodnowienia stosunku służbowego po upływie okresu jego trwania.

Art. 62. 1. Stosunek służbowy z adiunktem, powołanym na czas określony, starszym asystentem i asystentem może być rozwiązany przed upływem okresu, na jaki pracownik został powołany, w razie stwierdzenia, że nie czyni on koniecznych postępów w swoim rozwoju naukowym. Rozwiązanie stosunku służbowego następuje za 3-miesięcznym wypowiedzeniem.

2. Okoliczności, o których mowa w ust. 1, stwierdza komisja, której skład, sposób powołania i tryb działania określa Sekretariat Naukowy Akademii.

3. Na decyzję sekretarza wydziału o rozwiązaniu stosunku służbowego służy pracownikowi zażalenie do Sekretarza Naukowego Akademii. Na decyzję Sekretarza Naukowego Akademii o rozwiązaniu stosunku służbowego nie służy zażalenie.

Art. 63. Pracownik naukowo-badawczy powołany stosownie do statutu Akademii do pełnienia funkcji kierowniczej w jej placówce może być w każdym czasie odwołany z tej funkcji przez organ, który go do niej powołał. Odwołanie to nie powoduje rozwiązania jego stosunku służbowego jako pracownika naukowo-badawczego.

Art. 64. Stosunek służbowy rozwiązuje lub stwierdza jego rozwiązanie z mocy prawa organ, który jest właściwy do mianowania.

Art. 65. 1. Bibliotekarzami dyplomowanymi są:

- starszy kustosz dyplomowany,
- kustosz dyplomowany,
- adiunkt biblioteczny,
- asystent biblioteczny.

2. Na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera lub lekarza albo dyplom równorzędny oraz staż pracy bibliotecznej

i złożyła egzamin bibliotekarski lub została zwolniona od egzaminu w przepisany trybie.

3. Rada Ministrów określa szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na bibliotekarzy dyplomowanych, jak również zasady i tryb składania egzaminów bibliotekarskich i udzielania zwolnień od egzaminów.

Art. 66. 1. Dyplomowanymi pracownikami dokumentacji naukowej są:

- starszy dokumentalista dyplomowany,
- dokumentalista dyplomowany,
- adiunkt dokumentacji naukowej,
- asystent dokumentacji naukowej.

2. Na stanowisko dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera lub lekarza albo dyplom równorzędny i odpowiednią praktykę.

3. Rada Ministrów określa szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej.

Art. 67. Do bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej stosuje się odpowiednio przepisy art. 50 i 51, a w przypadku powołania ich w drodze mianowania ponadto art. 45, 57—60, art. 61 pkt 1 i 3, art. 63 i 64.

Art. 68. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia tabelę stanowisk pracowników Akademii z wyjątkiem pracowników naukowo-badawczych, bibliotekarzy dyplomowanych oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej i kwalifikacje wymagane do objęcia poszczególnych stanowisk.

Art. 69. Wysokość i zasady wypłacania uposażenia pracowników, zatrudnionych w Akademii, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 70. O zatrudnieniu w Akademii pracowników nie będących pracownikami naukowo-badawczymi decyduje oraz umowy o pracę zawiera Sekretarz Naukowy Akademii. Sekretarz Naukowy może swoje uprawnienia w tym zakresie przekazać sekretarzom wydziałów albo kierownikom placówek naukowych.

Art. 71. W sprawach nie unormowanych w niniejszej ustawie do pracowników Akademii powołanych w drodze mianowania stosuje się odpowiednio przepisy o państwowej służbie cywilnej.

DZIAŁ V

Główna Komisja Kwalifikacyjna.

Art. 72. 1. Główna Komisja Kwalifikacyjna, zwana dalej „Komisją”, działa przy Polskiej Akademii Nauk i jest powołana:

1) do wyrażania opinii w sprawie nadawania stopni naukowych i tytułów naukowych zgodnie z przepisami o stopniach naukowych i tytułach naukowych;

2) do stwierdzania posiadania kwalifikacji wymaganych do powołania na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego zgodnie z

przepisami niniejszej ustawy oraz z przepisami o instytutach naukowo-badawczych;

3) do sprawowania kontroli nad przebiegiem postępowania w sprawie nadawania stopni naukowych w placówkach naukowych Akademii i w instytutach naukowo-badawczych oraz do wydawania wytycznych i wyjaśnień w sprawach, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. Jednostki uprawnione do nadawania stopni naukowych są obowiązane do udzielania Komisji wszelkich żądanych przez nią materiałów i wyjaśnień w tych sprawach.

3. W wykonywaniu swoich zadań Komisja jest niezależna.

Art. 73. 1. Członków Komisji powołuje Prezes Rady Ministrów spośród wybitnych uczonych, reprezentujących główne kierunki nauki.

2. Spośród członków Komisji będących członkami Akademii Prezes Rady Ministrów powołuje przewodniczącego Komisji i dwóch jego zastępców.

3. Kadencja członków Komisji trwa 3 lata.

4. Przewodniczący i jego zastępcy mogą być powołani jako stale urzędujący. Przepis art. 26 stosuje się odpowiednio.

5. Inni członkowie Komisji otrzymują diety za posiedzenia w wysokości ustalonej przez Prezesa Rady Ministrów.

DZIAŁ VI

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 75. 1. Dotychczasowi członkowie rzeczywici, korespondenci i zagraniczni pozostają członkami Akademii w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowi członkowie tytularni Akademii korzystają nadal z dotychczasowych uprawnień.

Art. 76. Tracą moc wszystkie przepisy w przedmiotach unormowanych niniejszą ustawą, w szczególności:

1) ustawa z dnia 30 października 1951 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 57, poz. 391);

2) w zakresie dotyczącym Polskiej Akademii Nauk — art. 154 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336).

103

OBWIESZCZENIE MINISTRA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 15 kwietnia 1965 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym.

(Dziennik Ustaw z dnia 29 kwietnia 1965 r. Nr 16, poz. 114)

(Wyciąg)

1. Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 14, poz. 98) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1958 r. Nr 68, poz. 336, z 1960 r. Nr 9, poz. 56 i Nr 10, poz. 64, z 1962 r. Nr 20, poz. 88 oraz z 1965 r. Nr 14, poz. 98) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

2) art. 2—5, art. 9 i art. 11 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 14, poz. 98) w brzmieniu:

„Art. 2. 1. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska rektorów i prorektorów zachowują te stanowiska do czasu upływu kadencji.

2. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie ustawy stanowiska dziekanów i prodziekanów pozostają na tych stanowiskach do czasu upływu dwuletniej kadencji.

3. W ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy senaty, rady wydziału i inne organy kolegialne szkół wyższych ukonstytuują się zgodnie z nowymi przepisami o ich składzie.

Art. 3. Pracownikom naukowo-dydaktycznym wymienionym w art. 88 ust. 2 pkt 1—3 (według numeracji przyjętej w jednolitym tekście ustawy — art. 83 ust. 2 pkt 1—3) przysługują uprawnienia przewidziane w obowiązujących przepisach dla pracowników nauki.

Art. 4. 1. Stosunek służbowy asystentów, starszych asystentów i adiunktów, zawiązany na podstawie przepisów dotychczasowych, trwa aż do upływu okresu, na który nastąpiło mianowanie.

2. Po upływie okresu powołania odnowienie powołania może nastąpić na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

3. Asystentom, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odnowiono powołanie na stanowisko po raz pierwszy, można je odnowić jeszcze na jeden okres roczny.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia”.

Minister Szkolnictwa Wyższego:

w z. W. Michajłow

Załącznik do obwieszczenia Ministra
Szkolnictwa Wyższego z dnia 15
kwietnia 1965 r. (poz. 114).

U S T A W A

z dnia 5 listopada 1958 r.

o szkolnictwie wyższym.

DZIAŁ I

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Szkolnictwo wyższe obejmuje szkoły wyższe i wyższe szkoły zawodowe.

2. Szkoły wyższe i wyższe szkoły zawodowe aktywnie uczestniczą w budowie socjalizmu w Polsce Ludowej przez kształcenie i wychowywanie kadr inteligencji zawodowej, prowadzenie badań naukowych, rozwijanie i pielęgnowanie kultury narodowej, współdziałanie w rozwoju postępu technicznego.

3. Szkoły wyższe kształcą i wychowują kadry wysoko kwalifikowanych specjalistów, przygotowanych do wykonywania zawodów wymagających naukowego opanowania określonej dziedziny wiedzy, do pracy naukowej i dydaktyczno-naukowej.

4. Wyższe szkoły zawodowe kształcą i wychowują kadry wysoko kwalifikowanych specjalistów dla potrzeb gospodarki i kultury narodowej według odrębnych programów nauczania.

5. Ilekroć dalsze przepisy ustawy mówią o szkole bez bliższego określenia, oznacza to zarówno szkołę wyższą, jak i wyższą szkołę zawodową.

Art. 2. 1. Szkołę tworzy, przekształca i znosi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

4. Szkoła posiada osobowość prawną; nie dotyczy to wyższej szkoły zawodowej powiązanej organizacyjnie ze szkołą wyższą.

Art. 4. Nauczanie w szkołach może być prowadzone systemem studiów dziennych, wieczornych lub zaocznych.

Art. 5. 1. Szkoły wyższe wydają absolwentom dyplomy ukończenia studiów stwierdzające uzyskanie tytułu magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub innego równorzędnego tytułu ustalonego przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

2. Wyższe szkoły zawodowe i studia zawodowe w szkołach wyższych wydają absolwentom dyplomy ukończenia wyższej szkoły zawodowej lub studiów zawodowych; z otrzymaniem dyplomów może być połączone uzyskanie tytułów zawodowych, które określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 7. 1. Zwierzchni nadzór nad szkołami sprawuje Minister Szkolnictwa Wyższego.

6. Ministrowie: Zdrowia i Opieki Społecznej, Oświaty oraz Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki sprawują nadzór odpowiednio nad akademiami medycznymi, wyższymi szkołami pe-

dagogicznymi i wyższymi szkołami wychowania fizycznego.

Art. 8. 1. Przy Ministrze działa Rada Główna Szkolnictwa Wyższego, zwana w dalszym ciągu ustawy „Radą Główną”.

2. Rada Główna jest organem doradczym i opiniodawczym Ministra.

Art. 9. 1. Przewodniczącym Rady Głównnej jest Minister; członkami Rady Głównnej są profesorowie zwyczajni, profesorowie nadzwyczajni i docenci etatowi, reprezentujący główne kierunki studiów w szkołach. Skład Rady Głównnej pochodzi w $\frac{2}{3}$ z wyboru, a w $\frac{1}{3}$ z powołania przez Ministra.

DZIAŁ II

Ustrój szkoły.

Rozdział 1.

Jednostki organizacyjne szkoły.

Art. 10. 1. Szkoła może być szkołą wielowydziałową lub jednowydziałową.

2. Wydziały są jednostkami organizacyjnymi pracy naukowej i dydaktycznej; wydziały odpowiadają głównym dziedzinom studiów, a wyjątkowo — grupom pokrewnych specjalności w danej dziedzinie studiów.

3. Wydziały mogą być dzielone na oddziały lub sekcje.

Art. 11. Jednostkami organizacyjnymi pracy naukowej i dydaktyczno-wychowawczej są w szkole wyższej ponadto:

- 1) instytuty,
- 2) katedry,
- 3) samodzielne zakłady,
- 4) zakłady (kliniki) stanowiące jednostki pomocnicze,
- 5) laboratoria, pracownie, stacje badawcze i doświadczalne, biblioteki, ogrody botaniczne, muzea, obserwatoria i inne,
- 6) studia specjalne.

Rozdział 2.

Organy szkoły.

Art. 20. Podstawowymi organami szkoły wyższej są:

- 1) rektor,
- 2) senat,
- 3) dziekani,
- 4) rady wydziałów.

Art. 21. 1. Szkołą wyższą kieruje rektor przy współudziale senatu.

2. Rektor jest przedstawicielem szkoły wyższej na zewnątrz.

3. Rektor jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły wyższej oraz zwierzchnikiem i opiekunem młodzieży studiującej w szkole wyższej.

4. Rektor jest przewodniczącym senatu.

5. Do zakresu działania rektora należy w szczególności:

1) czuwanie nad tym, by proces nauczania i wychowania młodzieży odbywał się w duchu socjalistycznym,

2) sprawowanie nadzoru nad należytym wykonywaniem zadań przez jednostki organizacyjne szkoły wyższej w zakresie nauki oraz nauczania i wychowania młodzieży,

3) czuwanie nad sprawą należytej obsady stanowisk naukowych, dydaktycznych i administracyjnych w szkole wyższej,

4) zapewnienie porządku i przestrzegania prawa na terenie szkoły wyższej oraz wydawanie w tym celu zarządzeń porządkowych,

5) sprawowanie nadzoru nad zaspokajaniem materialnych, zdrowotnych i kulturalnych potrzeb młodzieży studiującej,

6) dokonywanie rozdziałów środków budżetowych między jednostki organizacyjne szkoły wyższej oraz kierowanie administracją i gospodarką szkoły wyższej i dysponowanie środkami materialnymi w ramach obowiązujących przepisów i zgodnie z wytycznymi i zarządzeniami Ministra.

6. Rektor może uchylić lub zmienić decyzję każdego podległego mu organu jednoosobowego, jeżeli decyzja ta jest sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny.

Art. 22. 1. Rektora szkoły wyższej wybiera senat na okres lat 3.

2. Rektorem może być tylko profesor; w przypadkach wyjątkowych, gdy liczba profesorów w danej szkole wyższej jest mniejsza od 10, rektorem może być również docent etatowy.

3. Wyboru rektora dokonuje się w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ liczby uprawnionych do głosowania.

4. Wyboru rektora dokonuje się w maju tego roku, w którym kończy się kadencja rektora; dzień 1 września jest początkiem, a dzień 31 sierpnia — końcem kadencji rektora.

5. Jeżeli stanowisko rektora zwolni się w czasie trwania kadencji, dokonuje się w ciągu miesiąca wyboru nowego rektora na czas do końca kadencji poprzedniego rektora. Wyboru nowego rektora nie dokonuje się, jeżeli do końca kadencji poprzedniego rektora pozostaje okres nie przekraczający 6 miesięcy; funkcje rektora wykonuje w tym czasie prorektor, a jeżeli jest dwóch lub więcej prorektorów — prorektor wyznaczony przez senat.

6. W ciągu 14 dni od dnia otrzymania protokołu wyboru rektora Minister może założyć sprzeciw w stosunku do dokonanego wyboru; w razie założenia sprzeciwu przeprowadza się nowe wybory w ciągu 14 dni od dnia doręczenia sprzeciwu szkole wyższej.

Art. 23. Minister może powołać rektora, jeśli wybór jego nie zostanie dokonany w terminie określonym w art. 22 ust. 4—6, jak również w razie założenia kolejno dwóch sprzeciwów w stosunku do wyboru rektora.

Art. 24. Przy utworzeniu nowej szkoły wyższej pierwszego rektora powołuje Minister; to samo dotyczy powołania nowego rektora w razie zwolnienia stanowiska rektora przed upływem trzech lat od utworzenia szkoły.

Art. 25. Minister może odwołać rektora, jeśli nie wywiązuje się on ze swych obowiązków.

Art. 26. 1. Stałym zastępcą rektora i jego pomocnikiem jest prorektor.

2. Za zgodą Ministra można powołać dwóch lub więcej prorektorów; w tym przypadku podziału czynności między nimi dokonuje rektor.

3. Przepisy art. 22—25 mają odpowiednie zastosowanie do prorektora.

Art. 27. 1. Senat współdziała z rektorem w kierowaniu szkołą wyższą; rektor zasięga opinii senatu we wszystkich sprawach o istotnym znaczeniu dla szkoły wyższej.

2. Do zakresu działania senatu należy w szczególności:

1) występowanie z inicjatywą i wypowiadanie opinii we wszystkich sprawach dotyczących organizacji i rozwoju szkoły wyższej oraz jej funkcjonowania w zakresie naukowym, dydaktycznym i wychowawczym,

2) rozpatrywanie sprawozdań rektora, czuwanie nad realizacją zadań szkoły wyższej i jej jednostek organizacyjnych oraz ocena wyników ich pracy,

3) zatwierdzanie uchwał rad wydziałów w sprawach realizacji planów studiów i programów nauczania,

4) czuwanie nad działalnością wychowawczą szkoły oraz zaspokajaniem potrzeb kulturalnych i bytowych młodzieży studiującej,

5) uchwalanie projektu budżetu szkoły wyższej i opiniowanie projektów rozdziału środków budżetowych między wydziały i pozawydziałowe jednostki organizacyjne,

6) występowanie z wnioskami lub opiniowanie wniosków rad wydziałów i rad innych jednostek organizacyjnych w sprawie obsadzania stanowisk kierowników jednostek organizacyjnych szkoły wyższej,

7) wydawanie opinii lub występowanie z wnioskami w sprawie powoływania na stanowiska profesorów i docentów etatowych,

8) czuwanie nad rozwojem młodej kadry naukowej.

3. Senat może uchylić lub zawiesić uchwałę rady wydziału lub rady innej jednostki organizacyjnej, jeśli jest ona sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny.

4. Senat może wystąpić do Ministra z wnioskiem o odwołanie rektora, jeżeli nie wywiązuje się on ze swych obowiązków.

Art. 28. W przypadku gdy uchwała senatu jest sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny, rektor wstrzymuje jej wykonanie i występuje niezwłocznie do senatu z wnioskiem o jej uchy-

lenie lub zmianę; w razie odrzucenia wniosku rektor przedstawia sprawę Ministrowi.

Art. 29. 1. W skład senatu wchodzi: rektor, prorektorzy, dziekani, po jednym przedstawicielu każdej rady wydziału, dyrektor biblioteki głównej, dyrektor administracyjny oraz przedstawiciele następujących dwóch grup pracowników naukowo-dydaktycznych:

- 1) wykładowców,
- 2) adiunktów, starszych asystentów i asystentów.

2. Za zgodą Ministra senat może powołać do swojego składu także kierowników wszystkich lub niektórych międzywydziałowych i pozawydziałowych jednostek organizacyjnych.

3. Liczbę przedstawicieli wymienionych w ust. 1 grup pracowników naukowo-dydaktycznych w granicach od 2 do 8 łącznie określa rektor, biorąc przy tym w szczególności pod uwagę liczebność tych grup w danej szkole wyższej.

4. W szkołach wyższych jednowydziałowych do senatu zamiast jednego przedstawiciela rady wydziału wchodzi 3 przedstawiciele tej rady oraz jeden lub dwaj przedstawiciele poszczególnych grup pracowników naukowo-dydaktycznych, o których mowa w ust. 1. Liczbę przedstawicieli poszczególnych grup pracowników naukowo-dydaktycznych określa rektor, kierując się przesłankami określonymi w ust. 3.

5. Wyboru przedstawicieli rad wydziałów i wymienionych w ust. 1 grup pracowników naukowo-dydaktycznych dokonuje się co dwa lata przed końcem roku szkolnego; w miarę potrzeby dokonuje się wyborów uzupełniających do upływu okresu dwuletniego.

6. W posiedzeniach i pracach senatu uczestniczy przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej.

Art. 32. 1. Wydziałem szkoły wyższej kieruje dziekan przy współdziałaniu rady wydziału.

2. Dziekan jest przedstawicielem wydziału na zewnątrz.

3. Dziekan jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników wydziału oraz zwierzchnikiem i opiekunem młodzieży studiującej na wydziale.

4. Dziekan jest przewodniczącym rady wydziału.

5. Do zakresu działania dziekana należy w szczególności:

1) czuwanie nad tym, aby proces nauczania i wychowania młodzieży odbywał się w duchu socjalistycznym,

2) opracowywanie szczegółowego planu i rozkładu zajęć wydziału,

3) kontrola wykonania planów zajęć, planów studiów i programów nauczania,

4) kontrola dyscypliny studiów,

5) czuwanie nad organizacją i przebiegiem pracy naukowo-badawczej w ramach wydziału,

6) czuwanie nad zaspokajaniem materialnych, zdrowotnych i kulturalnych potrzeb studentów wydziału oraz nad rozdziałem stypendiów i innych świadczeń,

7) dokonywanie rozdziału środków budżetowych między katedry i inne jednostki organizacyjne wydziału.

6. Przepis art. 21 ust. 6 stosuje się odpowiednio do dziekana.

Art. 33. 1. Dziekana wybiera rada wydziału na okres lat 3 spośród profesorów zwyczajnych, profesorów nadzwyczajnych i docentów etatowych.

2. Przepisy art. 22 ust. 3—6 oraz art. 23—25 stosuje się odpowiednio do dziekana.

Art. 34. 1. Stałym zastępcą dziekana i jego pomocnikiem jest prodziekan.

2. Przepisy art. 26 ust. 2 i art. 33 stosuje się odpowiednio do prodziekana.

Art. 35. 1. Rada wydziału współdziała z dziekanem w kierowaniu wydziałem; dziekan zasięga opinii rady wydziału we wszystkich sprawach o istotnym znaczeniu dla wydziału.

2. Do zakresu działania rady wydziału należy w szczególności:

1) występowanie z inicjatywą i wypowiedzanie opinii we wszystkich sprawach dotyczących rozwoju i organizacji wydziału i jego funkcjonowania w zakresie naukowym, dydaktycznym i wychowawczym,

2) czuwanie nad realizacją zadań wydziału, rozpatrywanie sprawozdań poszczególnych katedr i innych jednostek organizacyjnych, wchodzących w skład wydziału, oraz ocena wyników ich pracy,

3) uchwalanie szczegółowych programów nauczania,

4) koordynowanie planów naukowo-badawczych katedr i ocena ich realizacji,

5) czuwanie nad rozwojem młodej kadry naukowej wydziału oraz wydawanie opinii lub zgłaszanie wniosków w sprawie powoływania i zwalniania adiunktów, starszych asystentów i asystentów,

6) czuwanie nad przebiegiem praktyk studenckich,

7) czuwanie nad działalnością wychowawczą wydziału oraz zaspokajaniem kulturalno-bytowych potrzeb młodzieży studiującej,

8) podejmowanie uchwał w sprawie powierzania zleconych zajęć dydaktycznych osobom spoza wydziału,

9) wypowiedzanie opinii lub zgłaszanie wniosków w sprawie obsady stanowisk kierowników jednostek organizacyjnych wydziału, w sprawie powoływania na stanowiska profesorów, docentów etatowych i wykładowców,

10) opiniowanie projektów rozdziału środków budżetowych między poszczególne katedry i inne jednostki organizacyjne wydziału,

11) występowanie z wnioskami lub wypowiedzanie opinii w sprawach tworzenia, przekształcania i znoszenia katedr oraz innych jednostek organizacyjnych wchodzących w skład wydziału oraz w sprawach obsadzania stanowisk kierowników tych jednostek.

3. Udział rady wydziału w nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych określają przepisy o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

4. Rada wydziału za zgodą senatu może wystąpić do Ministra o odwołanie dziekana lub prodziekana, jeśli nie wywiązuje się on ze swych obowiązków.

5. W stosunku do międzywydziałowych i pozawydziałowych jednostek organizacyjnych funkcje rady wydziału spełnia senat.

Art. 36. W przypadku gdy uchwała rady wydziału jest sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny, dziekan wstrzymuje jej wykonanie i występuje do rady wydziału z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy; w razie odrzucenia wniosku lub ponowienia zakwestionowanej uchwały dziekan przedstawia uchwałę rektorowi, który z kolei może przedstawić ją senatowi z wnioskiem o uchylenie.

Art. 37. 1. W skład rady wydziału wchodzi: dziekan, prodziekani, profesorowie i docenci etatowi, kierownicy naukowych i dydaktycznych jednostek organizacyjnych wydziału oraz przedstawiciele następujących grup pracowników naukowo-dydaktycznych wydziału:

- 1) wykładowców,
- 2) adiunktów, starszych asystentów i asystentów.

2. Liczbę przedstawicieli wymienionych w ust. 1 grup pracowników naukowo-dydaktycznych w granicach od 2 do 8 łącznie określa rektor, biorąc przy tym w szczególności pod uwagę liczebność tych grup na danym wydziale.

3. Przepisy art. 29 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

4. W posiedzeniach i pracach rady wydziału uczestniczy przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej.

Art. 39. Uchwały organów kolegialnych szkoły wymagają obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania i zapadają zwykłą większością głosów obecnych, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Art. 40. 1. Kierowników katedr, dyrektorów instytutów i dyrektora biblioteki głównej powołuje Minister na wniosek rektora, zgłoszony po zasięgnięciu opinii senatu. Kandydatów na kierowników katedr i dyrektorów instytutów wchodzących w skład wydziału przedstawia rektorowi dziekan po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

2. Kierownikiem katedry i dyrektorem instytutu może być tylko profesor lub docent etatowy, a w przypadkach wyjątkowych uzasadnionych sytuacją kadrową szkoły wyższej kierownictwo katedry może być powierzone na czas określony starszemu wykładowcy.

3. Dyrektor biblioteki głównej powinien posiadać kwalifikacje przewidziane dla bibliotekarzy dyplomowanych i stopień naukowy doktora albo też powinien posiadać stopień naukowy docenta.

4. Kierowników jednostek organizacyjnych szkoły wyższej nie będących wydziałami, instytutami lub katedrami powołuje rektor po zasięgnięciu opinii senatu; jeżeli jednostka taka wchodzi w skład wydziału, kandydata na jej kierownika przedstawia dziekan po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

5. W wyjątkowych przypadkach Minister, z własnej inicjatywy może powołać kierownika katedry, dyrektora instytutu i dyrektora biblioteki głównej po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

6. W wyjątkowych przypadkach na stanowisko dyrektora biblioteki głównej można powołać osobę, która nie odpowiada warunkom określonym w ust. 3, lecz posiada dostateczne przygotowanie dla wykonywania funkcji dyrektora biblioteki głównej.

7. Przy powoływaniu na funkcje kierowników (dyrektorów) niektórych jednostek organizacyjnych Minister może zarządzić przeprowadzenie konkursu określając jego warunki i przebieg.

Art. 41. 1. Wyższą szkołą zawodową kieruje rektor, którego powołuje i odwołuje Minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

2. Minister może na wniosek lub po zasięgnięciu opinii rektora powołać i odwołać w trybie określonym w ust. 1 jednego lub więcej prorektorów.

3. Przepisy art. 21 i 26 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zakresu działania rektora i prorektora wyższej szkoły zawodowej.

Art. 42. 1. W wielowydziałowej wyższej szkole zawodowej wydziałem kieruje dziekan, którego powołuje i odwołuje Minister na wniosek lub po zasięgnięciu opinii rektora.

2. Minister może na wniosek lub po zasięgnięciu opinii rektora powołać prodziekana.

3. Przepisy art. 32 i 34 ust. 1 stosuje się odpowiednio do zakresu działania dziekana i prodziekana w wyższej szkole zawodowej.

4. Kierowników innych jednostek organizacyjnych wyższej szkoły zawodowej powołuje i odwołuje rektor.

Rozdział 3.

Administracja i gospodarka w szkole.

Art. 44. 1. Rektor kieruje administracją i gospodarką szkoły przy pomocy dyrektora administracyjnego.

2. Dyrektor administracyjny kieruje jednostkami administracyjnymi, gospodarczymi i usługowymi szkoły w zakresie i w sposób ustalony przez rektora w oparciu o rozporządzenie wydane na podstawie art. 48.

3. Kwestor jest kierownikiem działu finansowo-księgowego szkoły i pełni funkcje głównego księgowego.

4. Dyrektora administracyjnego powołuje i odwołuje Minister na wniosek lub po zasięgnięciu opinii rektora, a kwestora — rektor za zgodą Ministra.

Art. 45. Szkoły są jednostkami budżetowymi.

Art. 46. Rektor przedstawia senatowi co najmniej raz w roku, z reguły w maju, sprawozdanie z zarządu sprawami majątkowymi szkoły.

DZIAŁ III Studia i studenci.

Rozdział 2. Obowiązki i prawa studenta.

Art. 64. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) ulgi, jakie obowiązane są świadczyć zakłady pracy zatrudnionym w nich osobom, odbywającym jednocześnie studia w szkołach,
- 2) obowiązki zakładów pracy w zakresie przyjmowania studentów na praktyki, objęte planem studiów, jak również na praktyki określone w art. 49 ust. 2, warunki odbywania tych praktyk oraz obowiązki zakładów pracy i szkół w stosunku do studentów odbywających praktyki.

DZIAŁ IV

Pracownicy naukowo-dydaktyczni i inni pracownicy szkoły.

Rozdział 1.

Stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych.

Art. 83. 1. Osoby zatrudnione w szkole w zakresie nauczania i pracy naukowo-badawczej lub nauczania są pracownikami naukowo-dydaktycznymi.

2. Stanowiskami pracowników naukowo-dydaktycznych w szkole są stanowiska:

- 1) a) profesora zwyczajnego,
b) profesora nadzwyczajnego,
c) docenta etatowego;
- 2) a) starszego wykładowcy,
b) wykładowcy;
- 3) a) adiunkta,
b) starszego asystenta,
c) asystenta;
- 4) a) bibliotekarza dyplomowanego,
b) dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej;
- 5) a) lektora (nauczyciela języków),
b) nauczyciela przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych,
c) nauczyciela wychowania fizycznego.

3. Minister może utworzyć także inne stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych w grupach stanowisk wymienionych w ust. 2 pkt 2—5.

4. Dla wykonywania przez szkołę lub jednostkę organizacyjną określoną w art. 12 i 13 zadań w zakresie pracy naukowo-badawczej — Minister może utworzyć także przewidziane w przepisach o Polskiej Akademii Nauk i o instytutach naukowo-badawczych stanowiska pracowników naukowo-badawczych i określić ich udział w organach kolegialnych szkoły. Do osób zatrudnionych na tych stanowiskach stosuje się odpowiednio powołane przepisy, dotyczące kwalifikacji, warunków zatrudnienia oraz praw i obowiązków pracowników naukowo-badawczych.

5. Ilekroć w przepisach ustawy mowa jest o wykładowcy bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć również starszego wykładowcę.

Art. 84. Na stanowisko pracownika naukowo-dydaktycznego można powołać osobę, która posiada:

- 1) określone w ustawie kwalifikacje naukowe, dydaktyczne lub zawodowe,
- 2) kwalifikacje ideowe i moralne niezbędne do wykonywania funkcji nauczyciela i wychowawcy młodzieży.

Art. 85. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego powołuje się osobę, która posiada tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego w zakresie danej lub pokrewnej dyscypliny naukowej.

Art. 86. 1. W wyjątkowych przypadkach pełnienie obowiązków związanych ze stanowiskiem profesora nadzwyczajnego lub zwyczajnego można powierzyć na określony czas jako profesorowi kontraktowemu osobie, która nie mając tytułu naukowego, o którym mowa w art. 85, posiada odpowiednio wysokie kwalifikacje naukowe i osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej lub w pracy zawodowej.

2. W zakresie pracy naukowej i dydaktycznej, uczestniczenia w organach kolegialnych szkoły oraz zajmowania stanowisk kierowniczych w jednostkach organizacyjnych wymienionych w art. 11 profesor kontraktowy posiada uprawnienia i obowiązki profesora.

Art. 87. 1. Na stanowisko docenta etatowego można powołać osobę posiadającą:

- 1) stopień naukowy docenta w zakresie danej lub pokrewnej dziedziny nauki bądź
- 2) stopień naukowy doktora w zakresie danej lub pokrewnej dziedziny nauki oraz odpowiedni dorobek naukowy lub zawodowy, osiągnięty po uzyskaniu tego stopnia, świadczący o przygotowaniu do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej i dydaktycznej.

2. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły można na stanowisko docenta etatowego powołać osobę, która, nie mając stopnia naukowego określonego w ust. 1 i stażu pracy na stanowisku pracownika naukowo-dydaktycznego lub naukowo-badawczego, posiada jednak osiągnięcia w pracy naukowej lub w twórczej pracy zawodowej niezbędne do pełnienia funkcji docenta etatowego.

Art. 88. 1. Na stanowisko wykładowcy można powołać osobę, która posiada co najmniej dyplom magistra, magistra-inżyniera lub lekarza albo dyplom równorzędny i osiągnęła poważne wyniki w pracy dydaktycznej lub zawodowej i posiada kwalifikacje do samodzielnego prowadzenia pracy dydaktycznej w szkole wyższej.

2. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły na stanowisko wykładowcy można powołać również osobę, która posiada dyplom ukończenia wyższej szkoły zawodowej lub równorzędny i kwalifikacje oraz osiągnięcia w pracy dydaktycznej lub zawodowej niezbędne do pełnienia funkcji wykładowcy.

3. Minister określa szczegółowe kwalifikacje, jakie powinni posiadać wykładowcy.

Art. 89. 1. Na stanowisko adiunkta, starszego asystenta lub asystenta można powołać osobę, która wykazała się zdolnościami do pracy naukowej.

2. Warunkiem powołania na stanowisko asystenta lub starszego asystenta jest posiadanie dyplomu magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub dyplomu równorzędnego, a na stanowisko adiunkta — posiadanie stopnia naukowego doktora.

3. Minister może określić przypadki, w których dla powołania na stanowisko adiunkta nie jest wymagane posiadanie stopnia naukowego doktora.

Art. 90. 1. Powołanie na stanowisko asystenta następuje na okres jednego roku i może być odnowione na tym samym stanowisku najwyżej jeden raz na okres roczny.

2. Powołanie na stanowisko starszego asystenta lub adiunkta następuje na okres lat 3 i może być odnowione na tym samym stanowisku na ten sam okres tylko raz.

3. Adiunkt wyróżniający się w pracy dydaktycznej może być w szczególnych przypadkach powołany po upływie wspomnianego w ust. 2 okresu jednorazowo na dalszy okres 3 lat albo za zgodą Ministra na czas nieokreślony.

4. Na stanowisko adiunkta lub starszego asystenta można powołać osobę, która nie zajmowała stanowiska starszego asystenta lub asystenta albo zajmowała je przez czas krótszy od przewidzianego w ust. 1 i 2.

5. Adiunktowi, starszemu asystentowi lub asystentowi, z którym nie odnowiono stosunku służbowego na tym samym stanowisku bądź nie powołano go na stanowisko wyższe lub z którym rozwiązano stosunek służbowy, przed upływem okresu określonego w ust. 1 i 2, służy odwołanie do Ministra.

6. Adiunkt lub starszy asystent, który uzyskał stopień naukowy docenta, a nie został zatrudniony na stanowisku docenta etatowego, może być powołany za zgodą Ministra na stanowisko adiunkta na czas nieokreślony.

7. Minister określa szczegółowe warunki, którym powinni odpowiadać kandydaci na adiunktów, starszych asystentów i asystentów, oraz warunki ich powoływania, zwalniania i awansowania.

Art. 91. 1. Bibliotekarzami dyplomowanymi są:

- starszy kustosz dyplomowany,
- kustosz dyplomowany,
- adiunkt biblioteczny,
- asystent biblioteczny.

2. Na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera albo dyplom równorzędny oraz staż pracy bibliotecznej i złożyła egzamin biblioteczny.

3. Przepis art. 88 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Rada Ministrów określa szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na bibliotekarzy dyplomowanych, jak również za-

sady i tryb składania egzaminów bibliotecznych.

Art. 92. 1. Dyplomowanymi pracownikami dokumentacji naukowej są:

- starszy dokumentalista dyplomowany,
- dokumentalista dyplomowany,
- adiunkt dokumentacji naukowej,
- asystent dokumentacji naukowej.

2. Na stanowisko dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera albo dyplom równorzędny i odpowiednią praktykę.

3. Przepis art. 88 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Rada Ministrów określi szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej.

Art. 93. 1. Lektorzy prowadzą naukę języków.

2. Na stanowisko lektora można powołać osobę posiadającą dyplom magistra, odpowiednią praktykę dydaktyczną i znajomość danego języka.

3. Przepis art. 88 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Minister określa zakres niezbędnych kwalifikacji lektorów.

Art. 94. 1. Nauczyciele wychowania fizycznego oraz nauczyciele przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych prowadzą w szkole wyższej zajęcia dydaktyczne w zakresie tych przedmiotów.

2. Minister określi szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na stanowiska określone w ust. 1.

Art. 95. 1. Powołanie na stanowisko profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, docenta etatowego, adiunkta, starszego asystenta i asystenta następuje w drodze mianowania.

2. Powołanie profesora kontraktowego następuje na podstawie umowy o pracę.

3. Powołanie na stanowiska określone w art. 83 ust. 2 pkt 2, 4 i 5 oraz ust. 3 następuje bądź w drodze mianowania, bądź na podstawie umowy o pracę.

4. Pracownik zatrudniony na podstawie mianowania w innej szkole, Polskiej Akademii Nauk, instytucie naukowo-badawczym lub w innej placówce naukowej może być zatrudniony na stanowisku naukowo-dydaktycznym w szkole jedynie na podstawie umowy o pracę.

Art. 96. 1. Na stanowiska profesora zwyczajnego, nadzwyczajnego, profesora kontraktowego i docenta etatowego powołuje Minister na wniosek rady wydziału zaopiniowany przez senat i przedstawiony przez rektora.

2. W wyjątkowych przypadkach Minister z własnej inicjatywy może powołać na stanowisko określone w ust. 1 po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

Art. 97. Na stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych, wymienione w art. 83 ust. 2 pkt 2—5 oraz ust. 3, powołuje rektor na wnio-

sek dziekana (kierownika jednostki naukowej lub dydaktycznej szkoły) zaopiniowany przez radę wydziału; powołanie w drodze mianowania na stanowiska określone w art. 83 ust. 2 pkt 2, 4 i 5 oraz ust. 3 wymaga zgody Ministra.

Art. 98. 1. Stosunek służbowy osoby powołanej w drodze mianowania zawiązuje się z chwilą doręczenia jej pisma nominacyjnego.

2. Warunki zawierania umów o pracę z pracownikami naukowo-dydaktycznymi określa Minister.

Art. 99. Przy pierwszym powołaniu na stanowisko naukowo-dydaktyczne w szkole osoba powołana składa ślubowanie, którego brzmienie i tryb składania ustala Minister.

Art. 100. 1. Prowadzenie wykładów, ćwiczeń i innych prac dydaktyczno-organizacyjnych i naukowych może być również powierzone w drodze umowy zlecenia; umowę zawiera rektor na wniosek dziekana.

2. Warunki udzielania zleceń na prowadzenie zajęć określonych w ust. 1 określa Minister.

Rozdział 2.

Obowiązki i prawa pracowników naukowo-dydaktycznych.

Art. 101. 1. Do podstawowych obowiązków pracownika naukowo-dydaktycznego należy:

1) kształcenie i wychowywanie młodzieży studiującej na ideowych i światłych obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, oddanych sprawie socjalizmu,

2) współdziałanie w pracach organizacyjnych, związanych z dydaktyką i badaniami naukowymi,

3) pełnienie funkcji na stanowiskach w administracji dydaktyczno-naukowej, w komisjach dyscyplinarnych i innych organach szkoły,

4) ścisłe przestrzeganie przepisów i zarządzeń dotyczących szkolnictwa wyższego,

5) realizowanie w zakresie zajęć dydaktycznych planów i programów nauczania.

2. Ponadto do podstawowych obowiązków profesorów zwyczajnych, profesorów nadzwyczajnych, docentów etatowych, adiunktów, starszych asystentów i asystentów należy:

1) systematyczne prowadzenie pracy naukowej dla rozwoju wiedzy, gospodarki i kultury narodowej,

2) praca nad upowszechnieniem nauki.

3. Do szczególnych zadań profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego i docenta etatowego należy kształcenie młodej kadry naukowej.

Art. 102. Pracownik naukowo-dydaktyczny powinien w szczególności:

1) dbać o godność pracownika naukowo-dydaktycznego i w każdej sprawie zajmować postawę odpowiadającą roli nauczyciela i wychowawcy młodzieży,

2) unikać w postępowaniu swym wszystkiego, co mogłoby obniżyć powagę nauki i zaszkodzić dobremu imieniu szkoły,

3) podnosić własne kwalifikacje naukowe i dydaktyczne.

Art. 103. 1. Wymiar zajęć obowiązkowych dla pracowników naukowo-dydaktycznych określa Minister.

2. Minister może na wniosek lub po wysłuchaniu opinii rektora obniżyć pracownikowi naukowo-dydaktycznemu wymiar zajęć obowiązkowych na czas określony lub aż do odwołania ze względu na stan zdrowia, wykonywanie ważnej pracy naukowej, zajmowanie stanowisk w administracji dydaktyczno-naukowej szkoły lub ze względu na inne szczególne warunki pracy.

Art. 104. 1. Pracownik naukowo-dydaktyczny może poza swoimi zajęciami obowiązkowymi w szkole wykonywać inne stałe zajęcia zarobkowe jedynie za zezwoleniem, którego udziela:

1) profesorowi zwyczajnemu, profesorowi nadzwyczajnemu i docentowi etatowemu — Minister po zasięgnięciu opinii rady wydziału i rektora,

2) pozostałym pracownikom naukowo-dydaktycznym — rektor po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

2. Pracownik naukowo-dydaktyczny może przyjąć płatne zlecenie na prace naukowe i dydaktyczne tylko wówczas, gdy nie wchodzi one w zakres jego obowiązków jako pracownika szkoły.

3. Obciążenie w czasie wynikające z dodatkowych zajęć zarobkowych nie może łącznie z zajęciami w szkole przekraczać:

1) dla adiunktów, starszych asystentów i asystentów powołanych na czas określony — półtora etatu,

2) dla profesorów zwyczajnych, profesorów nadzwyczajnych, docentów etatowych, wykładowców i innych pracowników naukowo-dydaktycznych — dwóch etatów.

Art. 105. 1. Na prośbę lub za zgodą pracownika naukowo-dydaktycznego można go przenieść do innej szkoły.

2. O przeniesieniu decyduje organ właściwy do powołania na nowe stanowisko za zgodą organu, któremu pracownik dotychczas podlegał.

3. Przeniesienie profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta etatowego może nastąpić po zasięgnięciu opinii senatów obydwóch szkół, pozostałych zaś pracowników naukowo-dydaktycznych — po zasięgnięciu opinii rady wydziałów.

4. W wyjątkowych przypadkach w razie konieczności zapewnienia należytej obsady stanowisk pracowników naukowo-dydaktycznych w szkole, przeniesienia lub przeksztalcenia szkoły albo też przeprowadzenia w szkole innych istotnych zmian organizacyjnych Minister może zarządzić przeniesienie mianowanego pracownika naukowo-dydaktycznego, który nie wyraził na to zgody. Przeniesienie profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta etatowego następuje po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

5. W trybie przewidzianym w ust. 4 można przenieść pracownika jedynie na stanowisko umożliwiające właściwe wykorzystanie jego kwalifikacji i nie niższe od stanowiska poprzednio zajmowanego.

6. Przepisy ust. 1—5 stosuje się odpowiednio

przy przeniesieniu pracownika naukowo-dydaktycznego do wyższej szkoły zawodowej, jak również do instytutu naukowo-badawczego lub innej placówki naukowej — chociażby nie należały one do tego samego resortu.

Art. 106. 1. Adiunkci, starsi asystenci i asystenci wykonują pracę naukową i dydaktyczną pod kierownictwem profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta etatowego.

2. Co najmniej raz w roku komisja senatu do spraw rozwoju młodej kadry naukowej przeprowadza ocenę pracy adiunktów, starszych asystentów i asystentów, zwłaszcza w zakresie podnoszenia kwalifikacji naukowych i dydaktycznych.

Art. 107. Pracownik naukowo-dydaktyczny otrzymuje uposażenie, którego wysokość i zasady wypłaty określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 108. Pracownik naukowo-dydaktyczny ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 6 tygodni w ciągu roku.

Art. 109. Profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny i docent etatowy może uzyskać zwolnienie na czas oznaczony od zajęć dydaktycznych i organizacyjnych dla prowadzenia pracy naukowej; zwolnienia na okres nie przekraczający jednego semestru udziela rektor, na czas dłuższy — Minister na wniosek lub po wysłuchaniu opinii rektora.

Art. 110. Profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny i docent etatowy, który ukończył 65 lat życia, może być na swój wniosek lub na wniosek rektora zaopiniowany przez senat albo też po zasięgnięciu opinii rektora i senatu zwolniony przez Ministra od obowiązków dydaktycznych i organizacyjnych.

Art. 111. Zakres pomocy leczniczej dla pracowników naukowo-dydaktycznych określa Rada Ministrów.

Art. 112. Pracownik naukowo-dydaktyczny oraz członkowie jego rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego, określonego w odrębnych przepisach.

Art. 113. 1. Pracownika naukowo-dydaktycznego, którego powołano w drodze mianowania, zwalnia się z zajmowanego stanowiska:

- 1) na jego prośbę,
- 2) w razie choroby powodującej trwałą niezdolność do pracy naukowej i dydaktycznej,
- 3) z końcem roku szkolnego, w którym pracownik naukowo-dydaktyczny kończy 70 lat życia.

2. Zwolnienie pracownika naukowo-dydaktycznego z zajmowanego stanowiska na jego prośbę powinno nastąpić nie później niż z chwilą zakończenia zajęć w danym roku szkolnym.

3. Na wniosek senatu, zgłoszony za zgodą profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta etatowego, Minister może przedłużyć czas trwania stosunku służbowego z profesorem zwyczajnym, profesorem nadzwyczajnym lub docentem etatowym, który ukończył 70 lat życia, na dalsze okresy trzyletnie. W razie nieprzedłużenia stosunku służbowego na dalszy okres trzyletni ulega on rozwiązaniu.

4. Zasady, tryb i organy właściwe do wydawania orzeczeń lekarskich stwierdzających istnienie choroby, o której mowa w ust. 1 pkt 2, określa Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego oraz Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac.

5. Zwolnienia ze stanowiska dokonuje organ uprawniony do powoływania na to stanowisko.

6. W przypadkach wyjątkowych Minister może zwolnić z zajmowanego stanowiska pracownika naukowo-dydaktycznego, którego działalność naukowa lub dydaktyczna pozostaje w rażącej sprzeczności z zadaniami szkoły lub obowiązkami pracownika naukowo-dydaktycznego; zwolnienie profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego wymaga zgody Prezesa Rady Ministrów.

7. Stosunek służbowy pracownika naukowo-dydaktycznego rozwiązuje się z mocy prawa w razie:

- 1) prawomocnego ukarania w trybie dyscyplinarnym karą dyscyplinarnego zwolnienia lub wydalenia ze służby,
- 2) pozbawienia tytułu naukowego,
- 3) prawomocnego skazania na karę utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych,
- 4) nieodnowienia stosunku służbowego z adiunktem, starszym asystentem i asystentem po upływie okresu jego trwania.

Rozwiązanie stosunku służbowego stwierdza rektor.

8. Minister w wyjątkowych przypadkach może zwolnić z zajmowanego stanowiska pracownika naukowo-dydaktycznego, który nie zastosował się do zarządzenia o przeniesieniu na inne stanowisko w trybie określonym w art. 105 ust. 4 i 6.

9. Stosunek służbowy z adiunktem i starszym asystentem może być rozwiązany również przed upływem okresu wymienionego w art. 90 ust. 2 na koniec roku szkolnego w przypadku ustalenia przez komisję, określoną w art. 106 ust. 2, że pracownik nie czyni dostatecznych postępów w swoim rozwoju naukowym. Decyzja rektora o rozwiązaniu stosunku służbowego z wymienionej wyżej przyczyny powinna być doręczona zainteresowanemu nie później niż na 3 miesiące przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego; przepis art. 90 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

10. Rozwiązanie stosunku służbowego z pracownikiem naukowo-dydaktycznym w przypadku określonym w ust. 1 pkt 3 lub ust. 8 następuje na koniec roku szkolnego za co najmniej trzymiesięcznym wypowiedzeniem, a w przypadku określonym w ust. 1 pkt 2 — po upływie trzech miesięcy od daty wydania prawomocnego orzeczenia, o którym mowa w ust. 4.

11. Rozwiązanie umowy o pracę zawartej z pracownikiem naukowo-dydaktycznym następuje na koniec roku szkolnego za co najmniej trzymiesięcznym wypowiedzeniem; przepisy ust. 6, ust. 7 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 114. Pracownik naukowo-dydaktyczny powołany do pełnienia funkcji kierownika (dyrekto-

ra) jednostki organizacyjnej szkoły (art. 40) może być w każdym czasie odwołany od pełnienia tych funkcji przez organ, który go powołał.

Art. 115. W sprawach nie unormowanych w niniejszej ustawie lub w przepisach na jej podstawie wydanych do stosunku służbowego pracowników naukowo-dydaktycznych stosuje się odpowiednio przepisy o państwowej służbie cywilnej.

Rozdział 3.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 116. Pracownicy naukowo-dydaktyczni powołani w drodze mianowania podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie swych obowiązków i uchybienie godności pracownika naukowo-dydaktycznego.

Art. 117. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) nagana z pozbawieniem na czas od jednego roku do lat trzech prawa zajmowania stanowisk w administracji dydaktyczno-naukowej szkoły, pełnienia funkcji członka komisji dyscyplinarnej lub rzecznika dyscyplinarnej,
- 4) dyscyplinarne zwolnienie ze służby,
- 5) wydalenie ze służby.

Art. 118. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają:

- komisje dyscyplinarne dla pracowników naukowo-dydaktycznych,
- Wyższa Komisja Dyscyplinarna dla Pracowników Naukowo-Dydaktycznych.

2. Komisję dyscyplinarną dla pracowników naukowo-dydaktycznych tworzy się w każdej szkole; komisję wybiera senat spośród profesorów zwyczajnych, profesorów nadzwyczajnych, docentów etatowych, wykładowców i adiunktów.

3. Wyższą Komisję Dyscyplinarną dla Pracowników Naukowo-Dydaktycznych tworzy się przy Ministrze; Komisję powołuje Minister spośród kandydatów, wysuniętych przez Radę Główną; członkiem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej może być tylko profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny lub docent etatowy.

Art. 119. Komisje dyscyplinarne dla pracowników naukowo-dydaktycznych są niezawisłe w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego.

Art. 120. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna komisja.

Art. 121. 1. Rzeczników dyscyplinarnych przy komisji dyscyplinarnej dla pracowników naukowo-dydaktycznych szkoły powołuje rektor, a rzecznika dyscyplinarnego przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej — Minister; rzecznikiem dyscyplinarnym może być tylko profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny lub docent etatowy, a w wyższej szkole zawodowej — także wykładowca.

2. Rzecznik dyscyplinarny składa wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, prowadzi postępowanie wyjaśniające i sprawuje funkcję oskarżyciela przed komisją dyscyplinarną.

3. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami rektora lub Ministra.

Art. 122. Wszczęcie postępowania karnego lub karno-administracyjnego oraz wymierzenie w tym postępowaniu kary nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i wymierzenia kary dyscyplinarnej za ten sam czyn.

Art. 123. W toku postępowania dyscyplinarnego można wzywać i przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzać inne dowody w trybie, na zasadach i pod rygorami przewidzianymi w przepisach o postępowaniu administracyjnym.

Art. 124. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego ani wydać orzeczenia uznającego winę i wymierzającego karę, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęło 5 lat. Gdy o ten sam czyn było prowadzone postępowanie karne, pięcioletni termin liczy się od dnia prawomocnego zakończenia tego postępowania.

2. Rozwiązanie stosunku służbowego po popełnieniu czynu nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, jak również wymierzenia kary.

Art. 125. 1. Rektor za zgodą senatu lub Minister może zawiesić w czynnościach pracownika naukowo-dydaktycznego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub złożono wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli ze względu na powagę i wiarygodność wysuniętych zarzutów celowe jest odsunięcie pracownika naukowo-dydaktycznego od wykonywania jego obowiązków w szkole. W sprawach niecierpiących zwłoki rektor może zawiesić pracownika naukowo-dydaktycznego przed uzyskaniem zgody senatu; zarządzenie rektora o zawieszeniu w czynnościach służbowych powinno być przedstawione senatowi do zatwierdzenia najdalej w ciągu trzech dni od chwili jego wydania.

2. Rektor zawiesza w czynnościach służbowych pracownika naukowo-dydaktycznego, którego w związku z postępowaniem karnym pozbawiono wolności.

Art. 126. Za mniejsze uchybienie obowiązkowi rektor lub dziekan może wymierzyć pracownikowi naukowo-dydaktycznemu, z pominięciem postępowania dyscyplinarnego, karę porządkową wytknięcia.

Art. 127. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia skład komisji dyscyplinarnych, zasady i tryb ich wyboru lub powoływania, zasady wyznaczania składów orzekających, powoływania rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, wykonywania kar dyscyplinarnych, ich darowania i zatarcia.

Rozdział 4.

Inni pracownicy szkół.

Art. 128. 1. Dla wykonywania zadań związanych z pracą dydaktyczną i naukową mogą być zatrudniani pracownicy służby bibliotecznej, pracownicy inżynierscy, technicy i równorzędni, organizacyjno-ekonomiczni, administracyjni, robotnicy i inni.

2. Pracowników wymienionych w ust. 1 zatrudnia się na podstawie umowy o pracę; umowy o pracę zawiera rektor na wniosek dziekana, dyrektora biblioteki głównej lub dyrektora administracyjnego.

3. Przepis art. 115 stosuje się odpowiednio.

Art. 129. Tabelę stanowisk dla pracowników określonych w art. 128 i kwalifikacje wymagane do zajmowania poszczególnych stanowisk oraz wysokość związanego ze stanowiskiem uposażenia określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

DZIAŁ V

Szkoły wyższe niepaństwowe.

Art. 130. 1. Szkoły wyższe niepaństwowe mogą być zakładane i prowadzone za zgodą Ministra udzieloną po zasięgnięciu opinii Rady Głównej; przepisu art. 2 ust. 1 i 2 nie stosuje się do szkół wyższych niepaństwowych.

Art. 134. Przepisy działów I—IV ustawy stosuje się odpowiednio do szkoły wyższej niepaństwowej, o ile przepisy działu niniejszego lub statutu szkoły nie stanowią inaczej.

DZIAŁ VI

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 136. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie obowiązują przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z ustawy.

Art. 137. Tracą moc:

1) ustawa z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205),

2) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o stosunku służbowym profesorów państwowych szkół akademickich i pomocniczych sił naukowych tych szkół (Dz. U. z 1933 r. Nr 76, poz. 551 z późniejszymi zmianami) w zakresie, w jakim dotychczas pozostawało w mocy,

3) dekret z dnia 16 października 1945 r. o ustanowieniu delegatów do spraw młodzieży szkół wyższych (Dz. U. Nr 46, poz. 260),

4) ustawa z dnia 30 grudnia 1949 r. o etatach państwowych w szkołach wyższych niepaństwowych (Dz. U. Nr 65, poz. 529).

OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU NAUKI I TECHNIKI

z dnia 7 maja 1965 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych.

(Dziennik Ustaw z dnia 18 maja 1965 r. Nr 19, poz. 129)

(Wyciąg)

1. Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 14, poz. 100) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1961 r. Nr 12, poz. 60 i z 1965 r. Nr 14, poz. 100) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

1) art. 35, art. 36 i art. 40 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 12, poz. 60) w brzmieniu:

„Art. 35. 1. Instytuty naukowe i naukowo-badawcze istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy poza szkołami wyższymi i Polską Akademią Nauk, działające na podstawie ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o tworzeniu instytutów naukowo-badawczych dla potrzeb gospodarki narodowej (Dz. U. Nr 5, poz. 38) lub na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205), lub też na podstawie przepisów szczególnych, stają się instytutami w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.

2. W ciągu roku od dnia wejścia w życie ustawy ministrowie sprawujący nadzór nad instytutami, o których mowa w ust. 1, dostosują ich organizację i zasady działania do przepisów ustawy.

3. Stosunek pracy pracowników zatrudnionych w instytutach, o których mowa w ust. 1, w dniu wejścia w życie ustawy pozostaje bez zmiany. Stosunek ten może być zmieniony lub rozwiązany na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie.

Art. 36. 1. Osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy zajmują w instytucie:

1) stanowisko dyrektora, nie odpowiadając wymogom art. 9 ust. 3, albo

2) inne stanowiska wymagające zgodnie z ustawą i przepisami wydanymi na podstawie art. 29 obsadzenia przez pracowników naukowo-badawczych, nie posiadając tych kwalifikacji

— mogą pełnić funkcje na tych stanowiskach do dnia 31 grudnia 1965 r.

2. Stosunek pracy z pracownikami, wymienionymi w ust. 1, może być rozwiązany w trybie przewidzianym w niniejszej ustawie, z tym że brak kwalifikacji uważa się za okoliczność, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 6.

3. Osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy zajmują w instytucie stanowiska pracowników nauki, zachowują przysługujące im dotychczas uprawnienia, uzyskane na mocy obowiązujących

przepisów, aż do czasu weryfikacji, przeprowadzonej zgodnie z art. 16—18, nie dłużej jednak, jak do dnia 31 grudnia 1965 r.

Jednakże:

1) osoby posiadające stopień naukowy lub tytuł naukowy docenta albo tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego lub zwyczajnego, będące w dniu wejścia w życie ustawy samodzielnymi pracownikami nauki w instytucie, nabywają wszystkie uprawnienia oraz charakter samodzielnych pracowników nauki bez weryfikacji (art. 16 ust. 2),

2) osoby posiadające stopień naukowy doktora oraz osoby, które ukończyły studia wyższe z tytułem magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub z tytułem równorzędnym, będące w dniu wejścia w życie ustawy pomocniczymi pracownikami nauki w instytucie, nabywają wszystkie uprawnienia oraz charakter pomocniczych pracowników naukowo-badawczych instytutu bez weryfikacji (art. 17 ust. 2).

Art. 40. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

2) art. 2 i art. 4 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 14, poz. 100) w brzmieniu:

„Art. 2. 1. Osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy zajmują w instytucie:

1) stanowiska samodzielnych pracowników nauki,

2) stanowiska samodzielnych pracowników naukowo-badawczych,

stają się samodzielnymi pracownikami naukowo-badawczymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy zajmują w instytucie stanowiska adiunkta, starszego asystenta i asystenta, nabywają wszelkie uprawnienia adiunkta, starszego asystenta i asystenta na stanowiskach dotychczas zajmowanych.

3. Stosunek służbowy pracowników mianowanych, którzy w myśl ustawy powinni być zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, przekształca się z dniem wejścia w życie ustawy w stosunek pracy oparty na umowie.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia”.

Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki:

E. Szyr

Załącznik do obwieszczenia Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 7 maja 1965 r. (poz. 129).

USTAWA

z dnia 17 lutego 1961 r.

o instytutach naukowo-badawczych.

Art. 1. 1. Instytutami naukowo-badawczymi, zwanymi dalej „instytutami”, są państwowe jednostki organizacyjne, tworzone dla prowadzenia prac naukowo-badawczych w celu rozwoju nauki i działalności gospodarczej, socjalnej, kulturalnej, administracyjnej lub innej.

2. Ustawą objęte są instytuty państwowe działające poza szkołami wyższymi i Polską Akademią Nauk.

Art. 3. 1. Do zadań instytutu należy prowadzenie prac naukowych i usługowo-badawczych, w zakresie ustalonym w statucie instytutu, a zwłaszcza w dziedzinach mających doniosłe znaczenie dla rozwoju gospodarki narodowej, zdrowia i kultury.

2. Do zadań instytutu może należeć ponadto kształcenie i doskonalenie kadr specjalistów, prowadzenie działalności wydawniczej oraz wykonywanie innych zadań w dziedzinie objętej zakresem działania instytutu.

Art. 4. 1. Utworzenie instytutu następuje w drodze uchwały Rady Ministrów.

2. Uchwała Rady Ministrów o utworzeniu instytutu określi nazwę, siedzibę i przedmiot działania instytutu oraz wskaże ministra właściwego do sprawowania nadzoru nad instytutem.

4. Szczegółowy zakres działania instytutu, zakres i sposób działania jego organów, a w szczególności skład, szczegółowy zakres i tryb działania oraz organizację rady naukowej i kolegium instytutu, uprawnienia dyrektora instytutu oraz strukturę organizacyjną instytutu ustala jego statut, nadany przez ministra sprawującego nadzór nad instytutem.

Art. 5. 1.

2. Rada Ministrów może poddać instytut nadzorowi wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa), organizacji spółdzielczej lub społecznej.

Art. 6. 1. Instytut posiada osobowość prawną.

Art. 8. 1. Organami instytutu są dyrektor i rada naukowa.

2. W instytucie działać może ponadto kolegium instytutu.

Art. 9. 1. Dyrektor instytutu zarządza całokształtem działalności instytutu i reprezentuje instytut na zewnątrz.

2. Właściwy minister powołuje i odwołuje

dyrektora instytutu oraz — na wniosek dyrektora — jego zastępców.

3. Na dyrektora instytutu i jego zastępcę do spraw naukowo-badawczych może być powołany jedynie samodzielny pracownik naukowo-badawczy.

Art. 10. 1. Rada naukowa instytutu jest organem opiniodawczym i doradczym instytutu w zakresie zagadnień naukowo-badawczych oraz czuwa nad poziomem naukowym działalności instytutu.

3. W skład rady naukowej instytutu wchodzi powoływani i odwoływani przez właściwego ministra:

1) przewodniczący, którym może być jedynie samodzielny pracownik naukowo-badawczy instytutu lub spoza instytutu albo osoba zajmująca stanowisko profesora lub docenta etatowego w szkolnictwie wyższym,

2) członkowie, którymi mogą być samodzielni pracownicy naukowo-badawczy instytutu oraz spoza instytutu, osoby posiadające tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy docenta albo zajmujące stanowisko profesora lub docenta etatowego z zakresu dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej, stanowiącego główne kierunki prac naukowo-badawczych instytutu, a także wysoko kwalifikowani praktycy z dziedziny objętej zakresem działania instytutu.

6. Na posiedzenia rady naukowej powinni być zapraszani z głosem doradczym wybitni specjaliści i przedstawiciele jednostek organizacyjnych, działających w dziedzinach objętych lub związanych z zakresem działania instytutu, oraz przedstawiciel odpowiedniego związku zawodowego.

Art. 11. 1. Kolegium instytutu jest organem opiniodawczym i doradczym dyrektora instytutu, właściwym do spraw związanych z kierowaniem działalnością instytutu oraz jego gospodarką i administracją.

2. Powołanie kolegium, jego skład oraz zakres i tryb działania określa statut instytutu.

Art. 13. 1. Do składania w imieniu instytutu oświadczeń w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych wymagane jest współdziałanie dwóch upoważnionych osób.

2. Osobami upoważnionymi są: dyrektor, jego zastępcy oraz pełnomocnicy instytutu w przypadku ich ustanowienia.

3. Instytut może ustanowić pełnomocników uprawnionych do dokonywania czynności prawnych w jego imieniu. Ustanowienie następuje w sposób przewidziany do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych. W instytutach, w których nie powołano zastępców dyrektora, dyrektor ustanawia i odwołuje pełnomocników samodzielnie.

4. Pełnomocnicy działają łącznie lub oddzielnie w granicach umocowania, ustalonych w pełnomocnictwie sporządzonym na piśmie.

5. W sprawach wynikających ze stosunku pracy instytut działa przez jedną z osób wymienionych w ust. 2.

6. Jednostka nadrzędna może upoważnić dyrektora instytutu do samodzielnego składania oświadczeń w szczególnym zakresie.

Art. 15. W instytutach zatrudnieni są:

- 1) pracownicy naukowo-badawczy,
- 2) dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej i dokumentaliści służby informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej,
- 3) bibliotekarze dyplomowani,
- 4) pracownicy służby bibliotecznej,
- 5) pracownicy inżynierscy, technicy i inni równorzędni,
- 6) pracownicy administracyjni,
- 7) robotnicy i inni pracownicy fizyczni.

Art. 16. Pracownikiem naukowo-badawczym jest osoba, która posiada kwalifikacje określone w niniejszej ustawie i w przepisach na jej podstawie wydanych i została powołana na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, adiunkta, starszego asystenta i asystenta.

Art. 17. 1. Podstawowym obowiązkiem pracownika naukowo-badawczego jest twórcza praca badawcza, wykonywana zgodnie z planem badań, wewnętrzną organizacją i podziałem czynności oraz regulaminem pracy jednostki organizacyjnej, do której pracownik został przydzielony.

2. Samodzielni pracownicy naukowo-badawczy instytutu kierują pracami naukowo-badawczymi albo wykonują te prace samodzielnie.

3. Adiunkci, starsi asystenci, asystenci wykonują prace naukowo-badawcze pod kierownictwem samodzielných pracowników naukowo-badawczych.

Art. 18. 1. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego może być powołana osoba, która:

- 1) posiada tytuł naukowy profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego lub
- 2) uzyskała stopień lub tytuł naukowy docenta albo

3) uzyskała stopień naukowy doktora i posiada określony w rozporządzeniu przewidzianym w art. 36 staż pracy naukowo-badawczej lub zawodowej, a ponadto wykazuje się dorobkiem naukowym potwierdzającym kwalifikacje kandydata do samodzielných pracy badawczej.

2. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego może być powołana również osoba, która ukończyła studia wyższe i posiada określony w rozporządzeniu przewidzianym w art. 36 staż pracy naukowo-badawczej lub zawodowej, a ponadto wykazuje się dorobkiem naukowo-badawczym z dziedziny badań objętych zakresem działania instytutu lub pokrewnej, potwierdzającym jej kwalifikacje do samodzielných pracy naukowo-badawczej.

3. Kwalifikacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2, stwierdza Główna Komisja Kwali-

fikacyjna działająca na podstawie ustawy o Polskiej Akademii Nauk.

Art. 19. Na stanowisko asystenta, starszego asystenta lub adiunkta mogą być powołane osoby:

- 1) które uzyskały stopień naukowy doktora lub
- 2) które ukończyły studia wyższe i wykazały się zdolnościami i przydatnością do prac naukowo-badawczych w instytucie oraz posiadają określony w rozporządzeniu przewidzianym w art. 36 staż pracy zawodowej.

Art. 20. Rada Ministrów może określić w rozporządzeniu przewidzianym w art. 36 szczególnie uzasadnione przypadki, w których na stanowisko pracownika naukowo-badawczego może być powołana osoba nie odpowiadająca warunkom określonym w art. 18 i 19.

Art. 21. 1. Samodzielnym pracownikom naukowo-badawczym zatrudniam się w instytucie w drodze mianowania.

2. Adiunkt, który uzyskał stopień doktora, może być zatrudniony albo w drodze mianowania, albo na podstawie umowy o pracę.

3. Bibliotekarze dyplomowani i dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej mogą być zatrudnieni w drodze mianowania lub na podstawie umowy o pracę.

4. Wszystkich innych pracowników zatrudniam się w instytucie na podstawie umowy o pracę.

5. Pracownicy naukowo-badawczy zatrudnieni w innej instytucie na podstawie mianowania mogą być zatrudnieni dodatkowo w instytucie tylko na podstawie umowy o pracę.

Art. 22. 1. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego powołuje i odwołuje właściwy minister na wniosek dyrektora instytutu zaopiniowany przez radę naukową instytutu.

2. Adiunktów, starszych asystentów i asystentów powołuje dyrektor instytutu. Powołanie następuje po stwierdzeniu przez radę naukową instytutu, że ubiegający się kandydat odpowiada warunkom określonym w art. 19.

3. Adiunkta ze stopniem doktora w drodze mianowania powołuje właściwy minister na wniosek dyrektora instytutu.

Art. 23. 1. Pracownik naukowo-badawczy mianowany w instytucie może być przeniesiony na odpowiednie stanowisko do pracy w zakresie tej samej specjalności naukowej do innego instytutu, innej jednostki organizacyjnej wymagającej zatrudnienia pracowników naukowo-badawczych (art. 39), Polskiej Akademii Nauk albo szkoły wyższej lub wyższej zawodowej.

2. Przeniesienie następuje na prośbę lub za zgodą zainteresowanego. W wyjątkowych przypadkach w razie konieczności zapewnienia należytej obsady stanowisk pracowników naukowo-badawczych, zniesienia lub przekształcenia instytutu albo też przeprowadzenia w instytucie innych istotnych zmian organizacyjnych lub jeśli wymaga tego kształcenie kadr w szkolnictwie wyższym, można przenieść pracownika naukowo-badawczego, który nie wyraził na to zgody.

3. Przeniesienia dokonuje organ właściwy do mianowania w nowym miejscu pracy w porozumieniu z organem właściwym do mianowania w dotychczasowym miejscu pracy zainteresowanego. Przed wydaniem decyzji należy zasięgnąć opinii odpowiednich rad naukowych.

Art. 24. 1. Pracownik naukowo-badawczy mianowany w instytucie może być zobowiązany w zakresie swojej specjalności naukowej i w ramach ogólnego wymiaru zajęć obowiązkowych do pracy w innym instytucie naukowo-badawczym lub placówce naukowej Polskiej Akademii Nauk, w szkole wyższej lub w wyższej szkole zawodowej.

2. Decyzje na podstawie ust. 1 wydaje minister sprawujący nadzór nad instytutem; w przypadku gdy pracownik ma być zobowiązany do pracy w instytucie nie podlegającej temu ministrowi, decyzja, o której mowa w ust. 1, zostaje podjęta w porozumieniu z zainteresowanym ministrem lub Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk.

Art. 25. 1. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym, który ukończył 65 lat życia, może być rozwiązany na prośbę pracownika z zachowaniem praw emerytalnych.

2. Stosunek służbowy rozwiązuje się z pracownikiem naukowo-badawczym, który ukończył 70 lat życia.

3. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2 rozwiązanie stosunku służbowego następuje po 3-miesięcznym wypowiedzeniu.

4. Na wniosek rady naukowej instytutu zgłoszony za zgodą samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, zaopiniowany przez dyrektora instytutu, minister może przedłużać czas trwania stosunku służbowego z samodzielnym pracownikiem naukowo-badawczym, który ukończył 70 lat życia, na dalsze okresy trzyletnie. W razie nieprzedłużenia stosunku służbowego na dalszy okres trzyletni stosunek służbowy ulega rozwiązaniu.

Art. 26. 1. Stosunek służbowy z mianowanymi pracownikami naukowo-badawczymi podlega rozwiązaniu:

1) na prośbę pracownika, zgłoszoną nie później niż na trzy miesiące przed terminem rozwiązania,

2) w razie choroby pracownika, powodującej trwałą niezdolność do pracy naukowo-badawczej, stwierdzoną orzeczeniem właściwych organów określonych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Plac; zwolnienie następuje po upływie trzech miesięcy od daty wydania prawomocnego orzeczenia,

3) w przypadkach likwidacji lub podziału instytutu albo połączenia z innym instytutem; rozwiązanie stosunku służbowego następuje po 3-miesięcznym wypowiedzeniu,

4) w przypadkach wyjątkowych, gdy działalność naukowo-badawcza pracownika pozostaje w rażącej sprzeczności z zadaniami instytutu lub obowiązkami pracownika naukowo-badawczego.

2. Organ właściwy do mianowania może zwolnić z zajmowanego stanowiska pracownika nau-

kowo-badawczego, który nie zastosował się do decyzji o przeniesieniu na inne stanowisko, w przypadku określonym w art. 23 ust. 2.

Art. 27. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym rozwiązuje się z mocy prawa w razie:

1) prawomocnego ukarania w trybie dyscyplinarnym karą dyscyplinarnego zwolnienia ze służby lub wydalenia ze służby,

2) pozbawienia tytułu naukowego,

3) prawomocnego skazania na utratę praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych.

Art. 28. Pracownik naukowo-badawczy powołany na funkcję kierowniczą w instytucie może być odwołany z tego stanowiska przez organ, który go powołał; odwołanie to nie powoduje rozwiązania jego stosunku służbowego jako pracownika naukowo-badawczego.

Art. 29. 1. Pracownik naukowo-badawczy instytutu może poza swoimi zajęciami w instytucie wykonywać inne stałe zajęcia zarobkowe na zasadach, jakie zostaną określone w rozporządzeniu przewidzianym w art. 36.

2. Samodzielny pracownik naukowo-badawczy może uzyskać, na zasadach określonych w rozporządzeniu przewidzianym w art. 36, zwolnienie od zajęć w instytucie na czas oznaczony dla prowadzenia pracy naukowej lub dydaktycznej. Zwolnienia nie przekraczającego 3 miesięcy w roku udziela dyrektor instytutu, a na czas dłuższy — właściwy minister na wniosek lub po zasięgnięciu opinii dyrektora instytutu.

Art. 30. 1. Na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego może być powołana osoba, która posiada tytuł magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub tytuł równorzędny, odpowiedni staż pracy bibliotecznej, złożyła egzamin bibliotekarski lub została zwolniona od tego egzaminu w przepisany trybie.

2. Bibliotekarzami dyplomowanymi są:

- starszy kustosz dyplomowany,
- kustosz dyplomowany,
- adiunkt biblioteczny,
- asystent biblioteczny.

Art. 31. 1. Na stanowisko dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej może być powołana osoba, która posiada tytuł magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub tytuł równorzędny, odpowiedni staż pracy dokumentacyjnej, złożyła egzamin lub została zwolniona od tego egzaminu w przepisany trybie.

2. Dyplomowanymi pracownikami dokumentacji naukowej są:

- starszy dokumentalista dyplomowany,
- dokumentalista dyplomowany,
- adiunkt dokumentacji naukowej,
- asystent dokumentacji naukowej.

Art. 32. 1. Pracownik naukowo-badawczy instytutu otrzymuje uposażenie na zasadach, które określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

2. Pracownik naukowo-badawczy instytutu korzysta z uprawnień przyznanych pracownikom naukowo-dydaktycznym wymienionym w art. 83 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r.

o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1965 r. Nr 16, poz. 114):

1) z uprawnień do urlopu wypoczynkowego,

2) z pomocy leczniczej,

3) z prawa do dodatkowej powierzchni mieszkalnej,

4) z prawa do zaopatrzenia emerytalnego dla siebie i członków rodziny.

3. Pracownikowi naukowo-badawczemu instytutu można udzielić płatnego urlopu w celach związanych z podnoszeniem jego kwalifikacji, a w uzasadnionych przypadkach przyznać stypendium.

Art. 33. Postanowienia art. 21 ust. 5 oraz art. 32 ust. 2 pkt 1 i 2 mają odpowiednie zastosowanie do dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej i bibliotekarzy dyplomowanych, a w przypadkach powołania ich w drodze mianowania ponadto art. 22 ust. 3, 23, 25, 26—28, 34 i 35.

Art. 34. 1. Pracownik naukowo-badawczy instytutu podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie swych obowiązków i uchybienie godności pracownika naukowo-badawczego. Przepis ten nie dotyczy pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

2. Karami dyscyplinarnymi są:

1) upomnienie,

2) nagana,

3) nagana z pozbawieniem na czas od jednego roku do trzech lat prawa zajmowania kierowniczego stanowiska w instytucie,

4) dyscyplinarne zwolnienie ze służby,

5) wydalenie ze służby.

Art. 35. W sprawach nie unormowanych w niniejszej ustawie lub w przepisach wydanych na jej podstawie do stosunku służbowego pracowników naukowo-badawczych w instytutach stosuje się odpowiednio przepisy o państwowej służbie cywilnej lub inne przepisy.

Art. 36. 1. Rada Ministrów wyda w drodze rozporządzenia przepisy wykonawcze do art. 10 i 15—34 ustawy.

2. W szczególności przepisy wydane na podstawie ust. 1 ustalają:

1) kategorie stanowisk pracowników naukowo-badawczych, ich podstawowe obowiązki, warunki i tryb ich powoływania i awansowania, zasady i sposób określania i zaliczania stażu pracy, zasady i warunki ustalania czasu pracy i wykonywania zajęć zarobkowych poza zajęciami w instytucie, warunki i tryb obniżania czasu pracy oraz udzielania płatnych urlopów i stypendiów dla celów podnoszenia kwalifikacji,

2) zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników określonych w art. 15 pkt 2—7,

3) organy dyscyplinarne i ich organizację, tryb postępowania dyscyplinarnego oraz zasady i tryb wykonywania kar dyscyplinarnych i ich darowania i zatarcia,

4) staż pracy wymagany do powołania na pracowników naukowo-badawczych osób, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 oraz w art. 19 pkt 2, a także przypadki powołania na pracow-

ników naukowo-badawczych osób, nie odpowiadających warunkom określonym w art. 18 i 19.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, zostaną ustalone ponadto:

1) postanowienia szczególne dotyczące dodatkowego zatrudnienia w instytucie na podstawie umowy o pracę pracowników naukowo-badawczych zatrudnionych na stanowiskach takich pracowników w innym instytucie, Polskiej Akademii Nauk i szkolnictwie wyższym lub na stanowiskach pracowników naukowo-dydaktycznych w tym szkolnictwie,

2) postanowienia szczególne dotyczące warunków, jakim powinni odpowiadać kandydaci na bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej, oraz warunków zatrudniania w instytutach naukowo-badawczych bibliotekarzy dyplomowanych, dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej i dokumentalistów służby informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej.

Art. 39. 1. W państwowych, społecznych i spółdzielczych jednostkach organizacyjnych nie będących instytutami, których planowa działalność wymaga prowadzenia prac naukowo-badawczych w rozumieniu art. 3 lub koordynacji tych prac, a w szczególności w centralnych branżowych i zakładowych jednostkach organizacyjnych powołanych dla celów naukowo-badawczych, w bibliotekach, archiwach i w muzeach

mogą być zatrudnieni pracownicy naukowo-badawczy.

2. Do pracowników naukowo-badawczych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 16—20 oraz art. 21—29, art. 32, art. 34—35. Postanowienia szczególne w tym przedmiocie określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, o którym mowa w art. 36.

3. Wykaz jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, ustala Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki na wniosek zainteresowanych ministrów.

Art. 41. Na wniosek organizacji społecznej lub spółdzielczej Rada Ministrów może rozciągnąć przepisy niniejszej ustawy na instytuty naukowo-badawcze prowadzone przez tę organizację.

Art. 43. W sprawach przekazanych w ustawie do przepisów wykonawczych obowiązują do czasu ich wydania przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są sprzeczne z postanowieniami ustawy.

Art. 44. Traci moc:

1) ustawa z dnia 8 stycznia 1951 r. o tworzeniu instytutów naukowo-badawczych dla potrzeb gospodarki narodowej (Dz. U. Nr 5, poz. 38),

2) ustawa z dnia 3 czerwca 1947 r. o utworzeniu Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 227).

105

UCHWAŁA Nr 132 RADY MINISTRÓW

z dnia 3 czerwca 1965 r.

o zmianie uchwały w sprawie zasad obowiązujących przy wypłatach funduszu płac i ich kontroli w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych powiązanych z budżetem centralnym.

(Monitor Polski z dnia 10 czerwca 1965 r. Nr 30, poz. 160)

§ 1. W załączniku do uchwały nr 417 Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1963 r. w sprawie zasad obowiązujących przy wypłatach funduszu płac i ich kontroli w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych powiązanych z budżetem centralnym (Monitor Polski z 1964 r. Nr 4, poz. 15) dodaje się ust. 11 w brzmieniu:

„11. Ministerstwo Rolnictwa

— przedsiębiorstwa wchodzące w skład Zjednoczenia Przemysłu i Zaopatrzenia Weterynaryjno-Zootechnicznego.”

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1965 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

106

UCHWAŁA Nr 151 RADY MINISTRÓW

z dnia 21 czerwca 1965 r.

w sprawie skróconego czasu pracy w niektórych zakładach pracy podległych Ministrowi Przemysłu Ciężkiego.

(Monitor Polski z dnia 28 czerwca 1965 r. Nr 34, poz. 187)

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 19 kwietnia 1950 r. o skróconym czasie pracy szczególnie uciążliwej lub wykonywanej w szkodliwych warunkach (Dz. U. Nr 20, poz. 174) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Wprowadza się na okres do dnia 31 grudnia 1968 r. skrócony czas pracy w zakładach pracy na stanowiskach roboczych określonych w wykazie stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. 1. Czas pracy pracowników zatrudnionych w zakładach na stanowiskach określonych w § 1 ogranicza się do 6 godzin na dobę i do 36 godzin tygodniowo.

2. Pracownicy zatrudnieni w niedzielę powinni otrzymać w zamian wolny dzień w tygodniu, z tym że co trzy tygodnie dzień odpoczynku powinien przypadać w niedzielę.

3. Praca na stanowiskach określonych w § 1

w wymiarze przekraczającym czas ustalony w ust. 1 jest niedopuszczalna.

§ 3. Minister Przemysłu Ciężkiego w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Centralną Radą Związków Zawodowych przed upływem terminu, o którym mowa w § 1, przywróci normalny czas pracy w zakładach pracy i na stanowiskach roboczych wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do uchwały,

jeżeli zostaną zastosowane takie urządzenia ochronne lub wprowadzone takie zmiany w warunkach produkcyjnych, które usuną szkodliwe dla zdrowia warunki pracy.

§ 4. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Przemysłu Ciężkiego.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1965 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Załącznik do uchwały nr 151 Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 1965 r. (poz. 187).

WYKAZ STANOWISK OBJĘTYCH SKRÓCONYM CZASEM PRACY W NIEKTÓRYCH ZAKŁADACH PODLEGLYCH MINISTROWI PRZEMYSŁU CIĘŻKIEGO

Nazwa zakładu	Wydział	Stanowisko robocze
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego w Rzeszowie	Wydział Hamowni	Monter-brygadzysta Monter hamowni Monter przyrządowiec Monter usterkowy Monter dyżurny stacji paliw Magazynier Pracownik gospodarczy (sprzątacze) Protokolant przebiegu badań Mistrz Kierownik Wydziału Hamowni
	Dział Głównego Mechanika	Monter remontu stoisk Mistrz Starszy mistrz
	Dział Głównego Energetyka	Elektromonter przyrządów Pirometrysta Elektromonter dyżurny
	Dział Kontroli	Brakarz Kontroler Starszy kontroler Kierownik Działu Kontroli
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego w Kaliszu	Wydział Hamowni	Mechanik lotniczy Monter przyrządów Brakarz (kontroler) Protokolant przebiegu badań Pracownik gospodarczy (sprzątacze) Starszy kontroler Starszy technolog Mistrz Starszy mistrz Kierownik Wydziału Hamowni
Zakłady Mechaniczne im M. Nowotki w Warszawie	Wydział Hamowni Silników	Motorzysty Pomoc motorzysty Motorzysty-brygadzysta Kontroler Mistrz Motorzysty Inżynier-pirometrysta Motorzysty-brygadzysta Motorzysty
	Kabina Doświadczalna Wydział Hamowni Agregatów Prądowórczych	

107

ZARZĄDZENIE Nr 37 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 28 maja 1965 r.

w sprawie właściwości resortowych komisji orzekających w wypadkach naruszeń dyscypliny budżetowej w zakresie budżetu centralnego w częściach dotyczących organizacji spółdzielczych.

(Monitor Polski z dnia 10 czerwca 1965 r. Nr 30, poz. 161)

Na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o prawie budżetowym (Dz. U. z 1958 r. Nr 45, poz. 221 i z 1963 r. Nr 28, poz. 164) oraz § 23 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 1960 r. w sprawie kar porządkowych

za naruszenie dyscypliny budżetowej (Dz. U. z 1960 r. Nr 41, poz. 247 i z 1964 r. Nr 5, poz. 32) zarządza się, co następuje:

§ 1. Właściwymi do orzekania w I instancji w wypadkach naruszeń dyscypliny budżetowej

w zakresie budżetu centralnego w częściach dotyczących poszczególnych organizacji spółdzielczych są niżej wymienione resortowe komisje orzekające:

1) Resortowa Komisja Orzekająca przy Urzędzie Rady Ministrów w sprawach dotyczących Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa”,

2) Resortowa Komisja Orzekająca przy Ministerstwie Finansów w sprawach dotyczących Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, Centrali Spółdzielni Ogrodniczych i Związku Spółdzielni Spożywców „Społem”,

3) Resortowa Komisja Orzekająca przy Ministerstwie Rolnictwa — w sprawach dotyczących Związku Spółdzielni Mleczarskich,

4) Resortowa Komisja Orzekająca przy Komitecie Drobnej Wytwórczości w sprawach dotyczących Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy i Centralnego Związku Rzemieślniczych Spółdzielni Zaopatrzenia i Zbytu.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

108

ZARZĄDZENIE Nr 5 PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 25 marca 1965 r.

w sprawie uposażenia dozorców domów mieszkalnych, zatrudnionych w ministerstwach i urzędach centralnych.

(Dziennik Urzędowy Komitetu Pracy i Płac z dnia 20 kwietnia 1965 r. Nr 2, poz. 6)

Na podstawie § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 października 1960 r. w sprawie uposażenia niektórych pracowników państwowych (Dz. U. Nr 47, poz. 284) w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie dotyczy dozorców domów mieszkalnych zatrudnionych w ministerstwach, komisjach i komitetach będących naczelnymi organami administracji państwowej oraz w urzędach centralnych — zwanych dalej ministerstwami i w prowadzonych przez nie gospodarstwach pomocniczych.

§ 2. Dozorcy, objęci przepisem § 1, otrzymują uposażenie według zasad, określonych w załączniku Nr 6 do protokołu dodatkowego z dnia 12 czerwca 1961 r. do Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników przedsiębiorstw (zakładów) gospodarki komunalnej z dnia 25 kwietnia 1959 r. i zarządzenia Nr 44 Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 18 czerwca 1961 r. w sprawie zasad wynagradzania

pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych zarządu budynkami mieszkalnymi podległych radom narodowym (Dz. Urz. Min. Gospodarki Komunalnej Nr 11, poz. 36).

§ 3. 1. Decyzje w sprawach uposażeń dozorców wydaje kierownik właściwej komórki organizacyjnej ministerstwa.

2. Przewidziany w § 5 powołanego załącznika Nr 6 fundusz premiiowy tworzy się w ramach budżetu ministerstwa (środków finansowych gospodarstwa pomocniczego).

§ 4. Uposażenie określone w § 2 i 3 przysługuje dozorcóm, jeżeli warunki pracy i wykonywane przez nich czynności odpowiadają warunkom i obowiązkóm określonym w § 1 załącznika Nr 6 do protokołu dodatkowego z dnia 12 czerwca 1961 r.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *A. Burski*

109

ZARZĄDZENIE Nr 8 PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 12 kwietnia 1965 r.

w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w stołówkach pracowniczych prowadzonych we własnym zakresie przez jednostki budżetowe.

(Dziennik Urzędowy Komitetu Pracy i Płac z dnia 20 kwietnia 1965 r. Nr 2, poz. 7)

Na podstawie § 10 uchwały Nr 387 Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1964 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w uspołecznionych zakładach gastronomicznych w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych, zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Postanowienia zarządzenia mają zastosowanie do następujących pracowników zatrudnionych w stołówkach pracowniczych prowadzo-

nych we własnym zakresie przez jednostki budżetowe:

- 1) kierowników stołówek i ich zastępców,
- 2) pracowników kuchni,
- 3) pracowników bufetów,
- 4) pracowników sal konsumpcyjnych,
- 5) pracowników biurowych oraz
- 6) pracowników obsługi.

2. Postanowienia zarządzenia stosuje się również do pracowników zatrudnionych w bufetach

prowadzonych we własnym zakresie przez jednostki budżetowe.

§ 2. 1. W celu zaszeregowania kierowników stołówek oraz kucharzy, wprowadza się podział stołówek pracowniczych na kategorie w zależności od wielkości średniomiesięcznych obrotów ustalonych w zadaniach rocznych:

Kategoria	Stołówki o obrotach
I	do 25 tys. zł
II	od 25 do 65 tys. zł
III	od 65 do 135 tys. zł
IV	od 135 do 220 tys. zł
V	powyżej 220 tys. zł

2. W przypadku, gdy kierownik prowadzi dwie lub więcej stołówek, za kryterium dla ustalenia kategorii stołówki przyjmuje się obroty łączne tych stołówek.

3. W przypadku, gdy przy stołówce prowadzony jest bufet, za kryterium dla ustalenia kategorii stołówki przyjmuje się obroty łączne stołówki i bufetu.

§ 3. 1. Ustala się dla pracowników, o których mowa w § 1, następującą tabelę miesięcznych płac zasadniczych:

Lp.	Stanowisko — funkcja	Miesięczna płaca zasadnicza w zł
1.	Kierownik stołówki:	
	I kategorii	1100 — 1500
	II „	1300 — 1700
	III „	1500 — 1900
	IV „	1600 — 2100
	V „	1700 — 2300
2.	Kucharz w stołówce:	
	I kategorii	1000 — 1300
	II „	1100 — 1400
	III „	1200 — 1550
	IV „	1300 — 1700
	V „	1400 — 1850
3.	Młodszy kucharz	900 — 1300
4.	Kierownik bufetu (nadzorujący pracę co najmniej 2 osób), kasjer	950 — 1300
5.	Wykwalifikowana pomoc kuchenna	850 — 1000
6.	Pomoc kuchenna	800 — 900
7.	Obieraczka, zmywaczka, sprzątaczką	800
8.	Kelnerka	800 — 1000
9.	Starszy bufetowy	950 — 1200
10.	Bufetowy, ekspedient	850 — 1000
11.	Rozliczeniowy	900 — 1350
12.	Magazynier, st. rozliczeniowy	1000 — 1500
13.	St. magazynier	1000 — 1600

2. Wysokość miesięcznej płacy zasadniczej kierownika stołówki, prowadzącego dwie lub więcej stołówek, zwiększa się o 10%.

3. W stołówkach wydających 3 posiłki dziennie

lub w przypadku, gdy pod jednym kierownictwem prowadzone są dwie lub więcej stołówek — może być wprowadzone stanowisko zastępcy kierownika stołówki.

Wysokość miesięcznej płacy zasadniczej zastępcy kierownika stołówki nie może przekraczać 90%, a w stołówkach czynnych ponad 13 godzin na dobę — 100% płacy zasadniczej pobieranej przez kierownika stołówki.

4. W stołówkach o obrotach średniomiesięcznych powyżej 135 tys. zł może być wprowadzone stanowisko szefa kuchni, które należy powierzyć kucharzowi pod warunkiem przyjęcia odpowiedzialności materialnej.

Wysokość miesięcznej płacy zasadniczej dla osoby pełniącej funkcję szefa kuchni zwiększa się o 10%.

§ 4. Wymagania kwalifikacyjne dla pracowników wymienionych w § 1 określone są w taryfikatorsze kwalifikacyjnym ustalonym przez Ministra Handlu Wewnętrznego w uzgodnieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych i w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac.

§ 5. 1. Tworzy się miesięczny fundusz premiiowy z przeznaczeniem na premie dla pracowników określonych w § 1 w wysokości 10—15% planowanego funduszu płac zasadniczych tych pracowników.

2. Wysokość funduszu premiiowego dla poszczególnych stołówek ustala kierownik zakładu pracy w ramach planowanego funduszu płac.

3. Wysokość miesięcznej premii indywidualnej nie może przekraczać 25% miesięcznej płacy zasadniczej pracownika.

4. Zadania premiiowe ustala kierownik zakładu pracy, uwzględniając w szczególności: realizację zadań w zakresie obrotu, jakości produkcji i poziomu obsługi, stan sanitarno-higieniczny stołówki oraz właściwe wykonywanie obowiązków służbowych. W przypadku niewykonania ustalonych zadań względnie niedbałego wykonywania przez pracownika jego obowiązków służbowych — należy premię odpowiednio obniżyć lub pozbawić premii.

§ 6. 1. Kierownicy stołówek, ich zastępcy oraz kucharze i młodsi kucharze mają prawo do stałego miesięcznego dodatku kwalifikacyjnego w następującej wysokości:

1) Kierownik stołówki i zastępca kierownika stołówki:

a) po 5 latach pracy 130 zł

b) po 10 latach pracy 260 zł

2) Kucharz i młodsi kucharze:

a) po 5 latach pracy 115 zł

b) po 10 latach pracy 230 zł

2. Dodatek kwalifikacyjny może być przyznany o ile pracownicy, o których mowa w ust. 1, spełniają następujące wymogi kwalifikacyjne:

1) kierownicy stołówek i ich zastępcy:

a) średnie wykształcenie zawodowe oraz 3-letnia praktyka w zawodzie lub średnie wykształcenie ogólne, 4-letnia praktyka w zawodzie i kurs branżowy uprawniający do pełnienia funkcji kierownika stołówki, albo

b) wykształcenie w zakresie zasadniczej szkoły zawodowej oraz 4-letnia praktyka w zawodzie lub posiadanie tytułu mistrza lub wykwalifikowanego robotnika w zawodzie kucharza, albo

c) podstawowe wykształcenie, kurs branżowy uprawniający do pełnienia funkcji kierownika stołówki oraz 5-letnia praktyka w zawodzie,

2) a) kucharze — tytuł mistrza lub robotnika wykwalifikowanego w zawodzie kucharza,

b) młodszy kucharze — stopień kwalifikacyjny młodszego kucharza.

3. Przez lata pracy, o których mowa w ust. 1, należy rozumieć nieprzerwane okresy zatrudnienia w uosółeczonym przedsiębiorstwie gastronomicznym lub stołówce.

4. Dodatku kwalifikacyjnego nie wlicza się do podstawy wymiaru jakichkolwiek składników płac (np. przy obliczaniu wysokości premii lub dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych).

§ 7. 1. Pracownicy stołówek i bufetów, czynnych codziennie, powinni za przepracowaną niedzielę otrzymać dzień wolny od pracy w tygodniu poprzedzającym lub następującym po przepracowanej niedzieli.

Pracownicy ci powinni mieć co trzecią niedzielę wolną od pracy. Za pracę w niedzielę, za którą pracownik otrzymał dzień wolny w tygodniu, nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie.

2. Za pracę w godzinach nadliczbowych oraz w porze nocnej przysługują dodatki wg ogólnie obowiązujących zasad.

§ 8. 1. Pracownicy, o których mowa w § 1, zatrudnieni w stołówkach, w których występuje produkcja dań typu obiadowego — otrzymują w czasie pracy obiad do konsumpcji.

2. Pracownicy zatrudnieni w stołówkach, które wydają dwa lub trzy posiłki dziennie — otrzymują na 1 pełną zmianę tylko 2 posiłki (śniadanie i obiad lub obiad i kolację).

3. Pracownicy, o których mowa w ust. 1 i 2, otrzymują posiłki według następujących zasad:

1) łączna wartość posiłków (wartość surowców zużytych do wyprodukowania posiłków, obliczona wg cen zakupu), sprzedanych pracownikowi stołówki w ciągu 1 pełnej zmiany nie może wynosić więcej niż 10 zł,

2) posiłki wydawane są tylko w dni, w których pracownik pracuje, w czasie godzin pracy i do skonsumowania na miejscu,

3) za posiłki, o których mowa w pkt 1, pracownik obowiązany jest płacić 3 zł dziennie,

4) pracownik obowiązany jest zapłacić za sprzedane mu posiłki bezpośrednio po zakończeniu miesiąca, w którym korzystał z posiłków, nie później jednak niż przy najbliższej wypłacie wynagrodzenia za pracę.

4. Jeżeli pracownik sprzedał lub przekazał innej osobie należny mu posiłek, płaci pełną cenę posiłku.

§ 9. Pracownikom objętym niniejszym zarządzeniem nie przysługują:

1) dodatek określony w § 2 ust. 1 uchwały nr 103 Rady Ministrów z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie podwyżki wynagrodzeń za pracę najniższej zarabiających pracowników przedsiębiorstw, instytucji i urzędów oraz obniżenia skali podatku od wynagrodzeń (Monitor Polski Nr 25, poz. 124),

2) dodatek określony w uchwale Nr 301 Rady Ministrów z dnia 14 września 1963 r. w sprawie wprowadzenia przejściowego dodatku kwartalnego dla pracujących.

§ 10. 1. Wprowadzenie w życie zasad wynagradzania określonych niniejszym zarządzeniem następować będzie począwszy od 1 maja 1965 r. pod warunkiem uzyskania opinii kierownika zakładu pracy, wydanej w porozumieniu z radą zakładową o pozytywnej działalności stołówki.

2. Wprowadzenie w życie postanowień niniejszego zarządzenia w stołówkach pracowniczych dotowanych z budżetu następować będzie z odpowiednim zwiększeniem dotacji.

§ 11. Zaleca się centralnym organizacjom społecznym i spółdzielczym zastosowanie zasad wynagradzania ustalonych w niniejszym zarządzeniu do pracowników zatrudnionych w stołówkach i bufetach.

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *A. Burski*

Wydawnictwo Związkowe CRZZ — Warszawa, ul. Kopernika 36/40

WARUNKI PRENUMERATY:

Prenumeratę na kraj przyjmują urzędy pocztowe, listonosze oraz Oddziały i Delegatury „Ruch”. Można również dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23. Prenumeraty przyjmowane są do 5 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—; półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Prenumeratę na zagranicę, która jest o 40% droższa — przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88; konto PKO Nr 1-6-100024.

Egzemplarze numerów zdezaktualizowanych można nabywać w Punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch” Warszawa, ul. Srebrna 12, konto PKO Nr 114-6-700041 VII O/M Warszawa.

WYDAWNICTWO ZWIĄZKOWE CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

rozpoczęło w 1965 roku publikację serii książek przeznaczonych dla masowego odbiorcy pt.

DROGOWSKAZY

W książkach z tej serii omawiane będą podstawowe zagadnienia i problemy, z którymi styka się człowiek współczesny w życiu codziennym zarówno w pracy, jak w domu, ucząc się, jak i wypoczywając.

DROGOWSKAZY

Książki będą miały nie tylko charakter informacyjny — wyjaśniający uprawnienia człowieka pracy w najistotniejszych życiowo sprawach — lecz również poradnikowy, podsuwając możliwości i drogi ich załatwienia.

DROGOWSKAZY

Każda z tych książek będzie ceną pozycją w bibliotecze domowej.

DROGOWSKAZY

Seria szczególnie starannie wydana. Objętość każdej książki około 80 stron, format B6, ilustracje kreskowe i siatkowe, przerywniki. Kartonowe kolorowe okładki, cena każdej książki z tej serii zł 5.— Tytuły podajemy w kolejności ukazania się. Dwa pierwsze wyjdą z druku we wrześniu, będzie je można nabyć w każdej księgarni „DOMU KSIĄŻKI”.

Piątkowski M.: Co Ci przysługuje w okresie choroby.

W książeczce tej znajdziecie omówienie uprawnień i świadczeń przysługujących pracownikowi w okresie choroby zgodnie z przepisami ustawodawstwa pracy oraz ustawodawstwa ubezpieczeniowego.

Szczególnie wnikliwie opisano:

- ochronę trwałości zatrudnienia w okresie choroby
- przywileje w formie skrócenia czasu pracy lub przesunięcia do pracy dogodniejszej
- świadczenia lecznicze ze strony społecznej służby zdrowia
- świadczenia pieniężne (rodzaje, wysokość, sposób obliczania, warunki uzyskania itd.).

Wolberg I.: Kiedy nie wolno wypowiedzieć Tobie umowy o pracę.

Książka omawia problemy wypowiedzania umowy o pracę, ilustrując na przykładach, w jakich wypadkach wypowiedzenia tego dokonać nie wolno oraz w jakich sytuacjach pracownicy są od wypowiedzenia umowy chronieni.

Kulczycki M., Zduńczyk J.: Prawo karne w Twojej obronie.

Praca zaznacza z przepisami karnymi dotyczącymi ochrony norm współżycia społecznego. Szczególnie wyczerpująco omówione są przepisy chroniące każdego człowieka przed tymi, którzy łamią normy obowiązujące w naszym państwie.

Klimek J.: O odpowiedzialności karnej pracowników.

Książeczka popularyzuje wiedzę prawną z zakresu odpowiedzialności karnej pracowników różnych zawodów. Pomoże ona wielu ludziom uświadomić sobie, co robią źle i kiedy prawnik może dopatrzeć się ich winy.

Cytowane przykładowo sprawy karne przeciwko pracownikom — ostrzegają przed nieuchronnością kary.

Łazowska H.: Przywileje i wyróżnienia za pracę.

Zwięzły, ilustrowany przykładami wykład — na temat najczęściej spotykanych spraw wiążących się z wyróżnieniami za pracę. Część pierwsza omawia przywileje i wyróżnienia o charakterze powszechnym, jak np.: wyróżnienia jubilatów, odznaczenia za całokształt zasług w pracy. Część druga omawia przywileje branżowe jak np.: przywileje wynikające z Karty Górnika, Hutnika, Stoczniońca itp.

Krakowski L.: Twoje prawo do urlopu wypoczynkowego.

Popularny wykład na temat podstawowych zagadnień związanych z urlopami wypoczynkowymi. Omówione zostały zwłaszcza: wymiar i terminy wykorzystania zasady ciągłości pracy, ekwiwalent za urlop nie wykorzystany, utrata prawa do urlopu, dochodzenie roszczeń z tytułu urlopów.